

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 3
MARS 1985

AV INNHOLDET: «Antallskonvolutter» og vektpakker ikke momsfrie, s. 117 • Første del av Håndbok-arbeidet allerede ferdig, s. 120 • D/S «Prinds Gustav»s første tur Trondhjem — Tromsø i 1838, s. 122 • Hadde nær 100 brev med overtrykt London-serie til salgs, s. 126 • Postveier under krigen (Del IX): Skagerak-flygingene til Sverige 1941—43, s. 130 • Makulaturtrykk på markedet, s. 136 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 7): Gode og dårlige tider for Orkedals-farten, s. 138 • Posthornutgavene 1879—1883 (Del 8), s. 151 • NYTT om nye frimerker, Auksjoner i inn- og utland, Postkassen, Utstillinger, Bytte m.m. Tilsammen 52 sider.

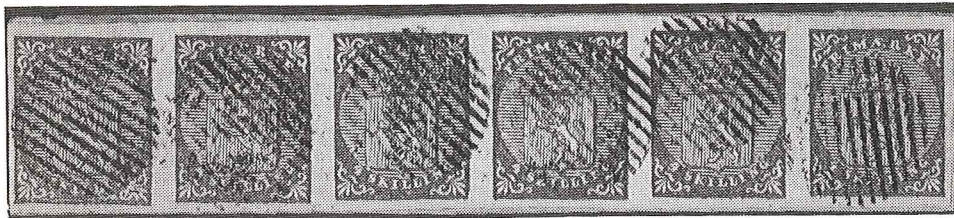
REKORDENE FALT

9. februar 1985

På vår auksjon nr. 26 ble det unike helarket av NK. 7 — 3 skill våpen 1863 solgt for kr. 540 000,- + 12,5% salær, d.v.s.
kr. 607 500,-

Dette er det **høyeste beløp** som noensinne er **betalt for et norsk objekt på auksjon i Norden**. Også mange andre klassiske objekter fra Norge gikk til rekordpriser, og auksjonens totalomsetning passerte **rekordsummen 3 millioner kroner**.

Er De interessert i tilslagssummene fra vår auksjon nr. 26, sender vi Dem gjerne gratis katalog med resultatliste.

Vår neste auksjon avholdes i Oslo **11. mai 1985** og også denne auksjonen blir spekket med godbiter. Dersom De ønsker topp-priser for Deres materiell, tar vi fortløpende imot innleveringer til våre kommende auksjoner.

F.C. MOLDENHAUER A.S.

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05

i samarbeid med

FRIMERKEHUSET A.S. Bergen

og **HANS RODE A/S** Oslo

DAVO LANDALBUM MED FORTRYKK

Førsteklasses fortrykksalbum. Bladformat 27,5 × 31 cm. Gode avbildninger på hvitt papir. Solide bruksbind. Nye blad med fortrykk utkommer hvert år i mai. Finnes både med og uten klemlommer.

Følgende land og områder er hittil utkommet:

Andorra	Luxembourg
Australia	Malta
Belgia	Monaco
Canada	Nederlandsk India, Ned. Guinea,
Danmark	Curacao, Antillene og Suriname
England	Norge
Europamerket (Cept)	Spania
Finland	Sveits
FN	Sverige
Frankrike	Syd-Afrika
Færøyene	Syd-Vest-Afrika
Gibraltar	Tyskland før 1945
Guernsey, Jersey og Man	Tyskland Vest med Berlin
Indonesia	Tyskland Øst
Irland	U.S.A.
Island	Vatikanstaten
Israel	Østerrike
Italia	
Liechtenstein	

Be om spesialprisliste over samtlige utgaver.

WENNERGREN-CAPPELEN A/S
Avd. FRIMERKESERVICE A/S, Boks 738 SENTRUM, Oslo 1

SØKNADER OM TILDELING FRA NORWEX-FONDET

Som kjent ble det på Norsk Filatelistforbunds landsmøte i Stavanger 13. juni 1981 vedtatt å opprette et fond til alminnelig fremme av filatelen.

Grunnkapitalen i fondet, heretter kalt NORWEX-FONDET, var ved opprettelsen kr. 1.000.000,—.

Etter fondsstatuttene, som nå er utarbeidet, skal fondets midler forvaltes av et fondsstyre bestående av 5 personer, 3 representanter for filatelistene og 2 for Postverket. Filatelistenes representanter er oppnevnt av Forbundsstyret. Alle fondsstyrets medlemmer oppnevnes for 4 år av gangen.

Formålet med fondet er:

- å fremme frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet,
- å fremme studiet av Norges frimerkeutgaver, poststempler og andre filateliskunst, samt Norges Posthistorie.

Avkastning av fondet skal hvert år deles ut til filatelifremmende formål, slik disse defineres ovenfor. Midlene skal deles ut etter søknad, men kan også deles ut etter innstilling fra fondsstyret. Utdeling skjedde første gang i 1982.

Følgende kan søke om tildeling fra Fondet:

- A Frimerkeklubb tilsluttet Norsk Filatelistforbund
- B Frimerkeklubber og grupper utenfor NF.
- C Enkeltpersoner og grupper som driver studier og arbeider, som etter Fondsstyrets vurdering er til gagn for norsk filateli og posthistorie, eller for frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet.

Søknadene skal være skriftlige og sendes til NORWEX-FONDETS sekretariat. Alle søknader skal være begrunnet, og søkeren skal oppgi størrelsen på det beløp det søkes om.

Søknadsfristen settes til 31. mai 1985.

Tildelingene fra fondet skal i størst mulig utstrekning skje i tilknytning til Frimerkets Dag. Alle tildelinger fra fondet skal offentliggjøres en gang i året.

Fondsstatuttene understreker at grunnkapitalen i fondet ikke kan berøres uten godkjenning fra NF's landsmøte, der slikt vedtak krever 2/3 flertall.

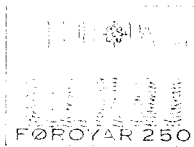
Søknader om tildeling fra NORWEX-FONDET bør være skrevet på maskin og skal stiles til NORWEX-FONDET, Sekretariatet, Postboks 875 Sentrum, OSLO 1. Det er en fordel å være tidlig ute med søknaden.

STYRET I NORWEX-FONDET

FACIT®

NORDEN

1985

SVERIGE
NORGE
DANMARK
FÄRÖARNA
GRÖNLAND
DVI
ISLAND
FINLAND
ÅLAND

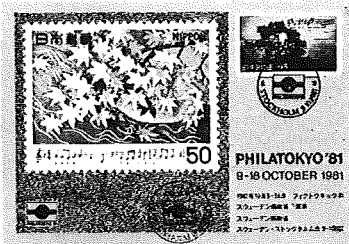
FRIMÄRKSHUSET AB

FACIT®

FRIMÄRKSKORT EUROPA
STAMP CARDS 1985

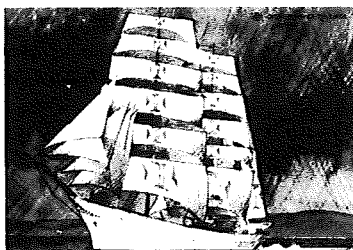
666 C. G. A. S.

The Liverpool Great National Steep-Clasp 1815

10½p

FRIMÄRKSHUSET AB

Katalog i färg över samtliga officiella europeiska PT-kort med frimärksmotiv
med aktuella prisnoteringar.

Distributør: Wennegren Cappelen % Boks 738 Oslo 1

BESØK VÅRENS VAKRESTE EVENTYR — VÅR — MESSEN — OSLO 85

Folkets Hus, Youngstorget — lørdag 20. — søndag 21. april

STOR FRIMERKE- OG MYNTMESSE MED ET 30-TALL HANDLERE FRA NORGE OG DANMARK. POSTVERK FRA: DANMARK — GRØNLAND — FÆRØYENE — ISLAND med egne salgsstands, og Gibraltar og Irland er representert.

Ulike klubber/foreninger har info-stands m.v. Mini-utstilling over alternative samleområder: Polarpost — postkort — maksikort og sopp-frimerker. Maksikort-auksjon 21.4. kl. 15.00.

Premiekonkurranse: Velg Norges peneste frimerke i 1984!

Frimerketegneren **K. Løkke-Sørensen** signerer frimerkeobjekter.

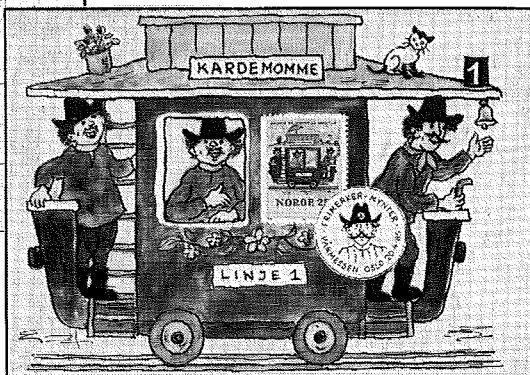
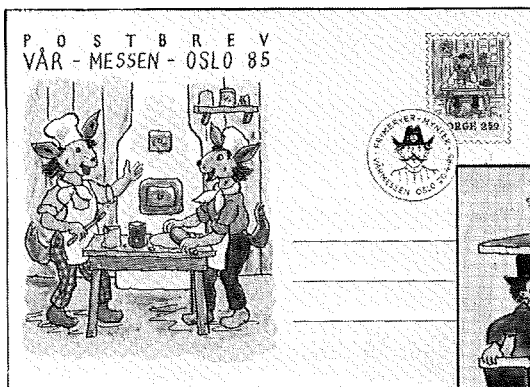
ÅPNINGSTIDER: lørd. 20.4. kl. 11.00 — 18.00

sønd. 21.4. kl. 13.00 — 19.00

ENTRÉ: Voksne kr. 10,-, barn kr. 5,-, familierabatt: 2 voksne + (inntil) 2 barn kr. 20,-
CAFETERIA

Brevhus m/motivdatostempel tegnet spesielt av **Thorbjørn Egner**.

Arr.: FSH-PRODUKT, Boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

Messens spesialobjekter

- 1) POSTBREVET utgitt 15.11.84, tegnet av Thorbjørn Egner.

Privat påtrykk: VÅR-MESSEN-OSLO 85.

Stemplet med messens motivdatostempel 20.4.85.

PRIS: kr. 10,-

- 2) MAKSIKORT, etter tegning av Thorbjørn Egner, frankert med NK nr. 964, Kasper, Jesper og Jonatan på linje 1 i Kardemomme by. Stemplet med messens motivdatostempel 20.4.85.

PRIS: kr. 15,-

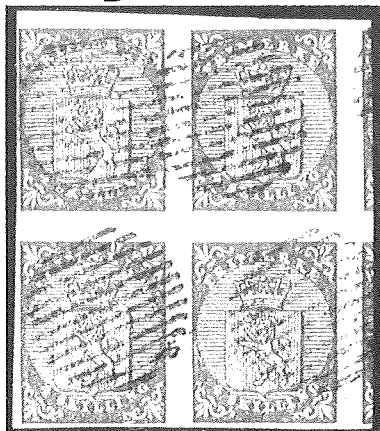
I tillegg til hver bestill. kommer kr. 3,- i porto/omkostn.

OBS! Messens særstempel er tegnet spesielt av Thorbjørn Egner!

Bestilling: FSH-Produkt, Boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

Postgiro: 2 36 26 55.

Auksjonsfest!

Dansk filatelis store raritet, den s.k. «dopattesten», er trekkplasteret på vårens internasjonale auksjon. En halv million svenske kroner er en meget rimelig pris for den, men de noe mindre lommebøker har også anledninger til å tømmes. Auksjonen er nemlig en av de største som noensinne er arrangert i Skandinavia. Og meget interessant! Blant de mange millionene finnes det to klare generelle tyngdepunkter. Delvis på klassisk kvalitetsmaterieell og delvis på de spennende poster og genuine samlinger. Hoveddelen av utbudet er fra de nordiske landene, ikke minst fra Sverige og det nå mer og mer kommende Danmark. Men som alltid har vi atskillig bra med utenomnordisk. Den avbildede 4-blokken av nr. 1 får representere det gode norske utbudet, bestående ikke minst av akkurat nr. 1.

Bestill katalogen idag!

Kun den kan gi Dem en fullstendig oppfatning av auksjonsinnholdet. Katalogen som er rikt illustrert og med 4-farger, kommer ut i midten av mars. Hvis De ikke allerede er abonnent, så send inn kr. 60,—.

De får da våre kataloger og resultatlister i minst 1,5 år fremover.

Auksjonen avholdes den 18.—19. april

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige
Tel: 040-722 90, Tlx: 32602 postil s
Besöksadress: Södra Tullgatan 3
Postgiro: Stockholm 63 70 11-8

SKANDIA- POSTILLONEN A/S

Trommesalen 7, DK-1614 København V,
Danmark,
Tel: 01-22 03 00

MARKEDETS BESTE SPESIALTILBUD NORGE PRIMA POSTFRISK

NK nr.:		HK pris	VÅR PRIS	NK nr.:		HK pris	VÅR PRIS
109 11	60ø. 1909/19	(750)	450	289/92	1—5kr. V	(430)	258
109 11	60ø. 4 blokk	(3000)	1800	294/9	Snorre	(47)	29
110/3	1—5kr. Haakon	(148)	89	311/3	Nordkapp III	(38)	18
118	5ø. 1920/9	(12)	5	311/3	4 blokker	(152)	70
118	5ø. 4 blokk	(48)	19	319/21	Landshjelp I	(30)	18
119	7ø.	(12)	8	319/21	4 blokker	(120)	72
119	7ø. 4 blokk	(48)	30	326/9	Landshjelp II	(24)	15
142	14ø. Løve II	(20)	12	330	Hertugkrone	(17)	11
142	14ø. 4 blokk	(80)	48	330	4 blokk	(68)	44
145	20ø. Løve II	(16)	10	339/41	Wergeland	(16)	10
145	20ø. 4 blokk	(64)	40	339/41	4 blokker	(64)	40
146	20ø. Løve II rød	(280)	168	345/8	Nasjonalhjelp	(25)	15
146	20ø. 4 blokk	(1120)	672	345/8	4 blokker	(100)	60
147	25ø. Løve II	(28)	17	350/3	1—5kr. Haakon	(589)	354
159	10ø. Ibsen	(160)	96	355	30ø. Løve	(100)	60
159	10ø. 4 blokk	(640)	384	355	4 blokk	(400)	240
160	15ø. Ibsen	(60)	36	359/69	Postjubileum	(158)	95
160	15ø. 4 blokk	(240)	144	372/3	Skogselskap	(24)	15
176	14ø. provisorie	(20)	12	372/3	4 blokker	(96)	60
176	14ø. 4 blokk	(80)	48	375/6	Løveprovisorer	(25)	15
177/80	Hellige Olav	(264)	159	375/6	4 blokker	(100)	60
177/80	4 blokker	(1056)	636	377/9	Kielland	(42)	26
181/3	Nordkapp I	(1416)	849	380/2	UPU	(14)	6
181/3	4 blokker	(5664)	3398	380/2	4 blokker	(56)	22
194	15ø. Nansen I	(105)	63	386/7	Polio	(54)	33
196	30ø. Nansen I	(90)	54	386/7	4 blokker	(216)	132
209	40ø. Løve m/vm	(80)	48	388/92	Posth.dyptrykk	(64)	39
209	40ø. 4 blokk	(320)	192	388/92	4 blokker	(256)	156
210	50ø. Løve m/vm	(80)	48	293/03	Haakon bruksmerker	(596)	357
210	50ø. 4 blokk	(320)	192	404/6	Garborg	(41)	25
212	Luftpost II	(10)	6	407/9	Vinter-OL	(92)	44
212	4 blokk	(40)	24	407/9	4 blokker	(368)	175
213/6	1—5 kr. Haakon	(88)	54	411/2	Haakon	(11)	7
223/4	Nordkapp II	(175)	105	411/2	4 blokker	(44)	28
223/4	4 blokker	(700)	420	414	Kreft	(14)	9
225/8	Maud	(28)	17	414	4 blokk	(56)	36
225/8	4 blokker	(112)	68	415/7	Nordkapp IV	(275)	165
233/6	Nansen II	(80)	48	415/7	4 blokker	(1100)	660
246 I	20ø. Løve u/vm.	(52)	32	428/30	Norwex 1955	(300)	180
247	25ø. Løve u/vm.	(20)	12	431/8	Haakon bruksm.	(240)	144
248	30ø. Løve u/vm.	(20)	12	445/7	Nordkapp V	(117)	71
255/8	Redningsselskap	(80)	48	445/7	4 blokker	(464)	284
255/8	4 blokker	(320)	192	453/68	Olav bruksmerker	(489)	294
272	50ø.V, attest FCM	(3000)	1800	695/6	Interjunex 1972	(50)	23

8 dagers full returrett, bestillinger ekspederes portofritt mot forskudd, eller postoppkrav + porto.
BESTILLINGER TAS GJERNE IMOT PÅ TLF. 02/61 50 42, bestillinger kan og sendes inn som brev,
eller noteres på postgirotalong e.l.

STEIN KRISTIANSEN

Boks 89 Holmlia, 1201 Oslo 12

Postgirokonto 2 38 06 32
Bankgirokonto 1607 12 22865

Telefon 02/61 50 42

NUMMER 3
MARS 1985
44. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

BYTTE

Dette er bytteønsker som er kommet inn til Norsk Filatelistforbund. Forbundet kjenner ikke dem som ønsker bytte og kan ikke innta for vedkommende. Første kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst, og oppgi gjerne Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

Jerzy Popinski, P.O.Box 628, 80-958 GDANSK 50, Polen. Ønsker postfrisk Norge, Sverige og Danmark i bytte med postfriske merker fra Polen og Øst-Europa, også årssett. Korr. engelsk.

Ernst F. Melliger, Aryanastrasse 13, D-8704 HERRLIBERG, Vest-Tyskland. Ønsker bytte nyere norske merker mot nye sveitsiske.

Alfred Bareinz, Rud. Rothkegelstrasse 43, DDR-7500 COTTBUS. Søker byttepartner. Korr. tysk.

J.F. van der Horst, Grondmolen 44, NL-4133 ED VIANEN, Nederland. Bytte hollandske merker mot stemplede norske. Korr. engelsk.

Konstantin A. Shapovalov, P.O.Box 65, USSR-163061 ARKANGELSK 61, søker bytte-kontakter. Korr. engelsk/russisk.

Dr. Frantiek Sykora, Bri Bendu 398, 294 71 Benátky n.J., Czechoslovakia samler spesielt på Skandinavia** og kan gi i bytte merker og andre filatelistiske obj. fra sitt land. Korr. engelsk.

Dansk Filatelistisk Tidsskrift

Medlemsblad for Danmarks Filatelist Forbund

DFT

GRIB CHANCEN

Abonner nu på
DANMARKS STØRSTE
FRIMÆRKEBLAD

- * Dansk og udenlandsk filateli.
- * Skrevet af frimærkesamlere for frimærkesamlere.
- * Kun Dkr. 90,- for 1985.
- * Tegnes ved indbetaling på dansk postgiro København 9 34 01 06.

Ønsker du prøvenummer, så skriv til:
DANMARKS FILATELIST FORBUND,
Grønnegade 41, DK-1107 København K.
Tlf. (01) 15 17 75

VELG OFFENTLIG AUKSJON

for kloke
samlere, investorer
og handlere

Especially For Specialists

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey,
U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

**under
lupen**

Redaktørens egen spalte

Innpakningen avgjørende?

Avgiftsdirektoratet har uttalt seg om frimerke-omsetningen og den avgiftsfriheten som ble innført etter omgjøringen av merverdiavgiftsloven i 1983. Dette er gjort etter at det hele tiden har hersket divergerende oppfatninger om fortolkningen av uttrykket: «Unntak er gjort for omsetning i pakker, sett o.l. som er spesielt beregnet for butikksalg» — og hvordan dette skulle anvendes på f.eks. omsetningen av kiloverer fra Postfolkenes Salgskontor og TUBFRIM.

Vi gjengir hele uttalelsen annet sted i dette nummer av tidsskriftet. Vi synes ikke direktoratets «klargjøring» avklarer noe som helst, snarere tvert imot.

Arvid Syversen i TUBFRIM sier det i en pressemelding slik: «Loven, som i utgangspunktet var vanskelig å fortolke, er med disse forskriftene blitt ganske umulig...»

Og han sier videre: «Riktignok har man nå fått et klart svar at frimerkepakkene er avgiftspliktige, uansett om innpakningen er pen eller stygg. Men denne bestemmelsen kan en jo bare omgå ved å la være å pakke i det hele tatt. Man kan begynne å selge frimerkene i løs vekt, akkurat som en kan kjøpe drops i løs vekt. Da er de etter loven avgiftsfrie.»

I de nye forskriftene heter det bl.a.: »Det vil i mange tilfeller være umulig for avgiftsmyndighetene å avgjøre om man står overfor en avgiftsfri helsak eller et avgiftspliktig postkort.» Vel, hvis ikke myndighetene vet det, hvem skal så vite det?

Videre: «Skattedirektoratet antar at s.k. blokker og helark ikke kan anses avgiftspliktig etter loven. Det samme gjelder Postverkets omsetning av «årssett» av kurante postfriske merker. Postverkets salg skjer således

til pålydende uten tillegg for emballasjen og antas å måtte anses som omsetning av frankeringsmiddel. Derimot antar vi at de samme årssettene ved videresalg fra forretninger må anses som avgiftspliktig vare etter loven.» Her er det altså ikke lenger p a k k e n som er avgjørende for om den skal selges fritt eller pliktig. Det finnes da ingen som helst rimelighet i dette? Og det er en klar favorisering av Postverket. Det må da i anstendighetens navn være p a k k e n som avgjør om den er pliktig eller ikke, og ikke selgeren, heller ikke prisen. Riktignok har Skattedirektoratet dekket seg bak uttrykket «frankeringsmiddel», men ingen som har sett Postverkets årssett bør komme og påstå at dette er beregnet til frankering. Ikke engang Postverket selv kan påstå dette, da markedsføringen av disse klart viser at de er ment som filatelistiske objekter. Postverkets salg av årssett i 1983, forutsatt at hele opplaget ble solgt, representerte en salgsverdi på nesten 20 millioner kroner. Til sammenligning nevnes at en enkelt frimerkehandler neppe selger årssett for mer enn noen få tusen i året.

Et eksempel til: «Enkelte frimerker kan også selges postfriske, kunstferdig oppsatt på en plate o.l. som forteller om frimerkets motiv. Det antas at denne vare bare i liten grad refererer seg til frimerkets pålydende. Skattedirektoratet antar derfor at frimerker omsatt i denne form må anses som avgiftspliktig etter loven.»

Hvis tilsvarende frimerker selges enkeltvis, på kundens bestilling, er de etter loven avgiftsfrie. Man vender altså tilbake til å la innpakningen avgjøre om frimerkene skal selges fritt eller pliktig. —Jeg mener loven bør endres slik at frimerker kan selges fritt, uten unntak, sier Arvid Syversen i TUBFRIM.

Vi for vår del kunne tenke oss å be Skattedirektoratet kontakte fagfolk, d.e. filatelister, frimerkehandlere o.a. før man lanserer slike forskrifter. Det er tydelig at man ikke er kjent med bransjen og med de betegnelser som brukes, heller ikke med frimerker som samleobjekt. Slik forskriftene fortolkes fra direktoratets side, er de bare egnet til misforståelse og ergrelse.

E.S.

Skattedirektoratet om frimerke-omsetningen:

«Antallskonvolutter» og vektpakker ikke momsfrie

Etter at bl.a. NFT har tatt opp fortolkningen av merverdiavgiftsloven hva angår omsetning av frimerker — hvor bl.a. spørsmålet om det skal være moms eller ikke på kilovarepakninger ble luftet, har Skattedirektoratet nå sendt ut en melding hvor man avgrenser begrepet «spesielt beregnet for butikksalg» og forøvrig presiserer at frimerker, poststempler og frankeringstegn, samt brukte frankerte postkort, kan omsettes avgiftsfritt. Videre kan omsetning av «blokker», helark og postverkets omsetning av «årssett» av kurrante, postfriske frimerker skje avgiftsfritt. «Antallskonvolutter» og vektpakker (dette gjelder vel kilovarer?) spesielt beregnet på butikksalg, er derimot avgiftspliktige.

Vi finner det riktig å gjengi den delen av fortolkningene av merverdiavgiftslovens § 5, første ledd nr. 6, (Omsetning av frimerker, sedler og mynter) som gjelder hva filatelistene er interessert i her, og kommer tilbake med en kommentar på lederplass.

I Skattedirektoratets melding av 17/1 1985 heter det:

«Ved Stortingets lovendring av 3. juni 1983 ble omsetning av frimerker, sedler og mynter gjort avgiftsfri. Unntak er gjort for omsetning i pakker, sett o.l. som er spesielt beregnet for butikksalg.

Skattedirektoratet har tatt opp avgrensningen av fritaket i merverdiavgiftslovens § 5, første ledd nr. 6 med Finansdepartementet. I Skattedirektoratets brev til Finansdepartementet av 6. august 1984 heter det bl.a.:

«Avgiftsfritaket for frimerker antas av Skattedirektoratet å omfatte mer enn frimerker i snever forstand. Ofte er det ikke selve frimerket på en postforsendelse som er av filatelistisk interesse, men andre beviser på den postale behandling. Stemp-

lingen står her sentralt. Av særlig interesse er førstedagsstempler, sjeldne poststempler og frankeringstegn m.m. Frankeringer fra før frimerkenes tid hører også med her. Selv frankeringer fra frankeringsmaskin kan være av filatelistisk interesse. Alle slike «helsaker» antas å falle inn under avgiftsfritaket for frimerker.

Et særskilt spørsmål reiser seg ved brukte postkort. Disse er samleobjekter på samme måte som frimerker. Samlerne er her ofte primært interessert i postkortets motiv, men frimerke og stempel inngår i en helhetsvurdering av kortets verdi. Det vil i mange tilfeller være umulig for avgiftsmyndighetene å avgjøre om man står overfor en avgiftsfri helsak eller et avgiftspliktig postkort.

Skattedirektoratet antar at brukte, frankerte postkort må falle inn under fritaket for frimerker uten hensyn til om den betydeligste delen av verdien ligger i kortets motiv m.v. eller i frimerkets verdi.

Skattedirektoratet antar at s.k. blokker og helark ikke kan anses avgiftspliktig etter merverdiavgiftslovens § 5, første ledd nr. 6, annet avsnitt. Det samme gjelder postverkets omsetning av «årssett» av kurrante postfriske frimerker. Postverkets salg skjer således til pålydende uten tillegg for emballasjen og antas å måtte anses som omsetning av frankeringsmiddel. Derimot antar vi at de samme årssettene ved videreomsetning fra forretninger må anses som avgiftspliktig vare etter merverdiavgiftslovens § 5, første ledd nr. 6, annet avsnitt.

Enkelte frimerker kan også selges postfriske, kunstferdig oppsatt på en plate e.l. som forteller om frimerkets motiv. Det antas at denne varens verdi ofte bare i liten grad refererer seg til frimerkets pålydende. Skattedirektoratet antar at frimerker omsatt i denne form må anses som avgiftspliktig vare etter merverdiav-

giftslovens § 5, første ledd nr. 6, annet avsnitt.

Avgiftsfritaket gjelder ikke for frimerker som omsettes i pakker som er spesielt beregnet for butikksalg. De vanligste former for slike pakker er konvolutter med et bestemt antall frimerker innenfor en bestemt motivkrets, f.eks. «100 forskjellige Norge», «50 forskjellige med blomstermotiv» osv.

Slike «antallskonvolutter» faller klart utenfor avgiftsfritaket. Det antas ikke å være avgjørende om konvolutten er utstyrt med vindu eller er bearbeidet på annen måte. Det avgjørende må være at innholdet er pakket og sortert uten kundens medvirkning, og presenteres som en særskilt vare. Det kan heller ikke ha noen betydning om innholdet består av vaskede frimerker, eller såkalt postklipp eller postfriske frimerker.»

Finansdepartementet sluttet seg i brev av 5. september 1984 til de ovennevnte synspunkter.

Spørsmålet om avgiftsforholdene ved salg av «kilovare» og salg fra postordrefirmaer, organisasjoner m.v. gjennom posten, ble reist i eget brev til Finansdepartementet av 29. oktober 1984. I brevet ble det redegjort for de forskjellige former for salg gjennom posten, f.eks. Postfolkenes Salgskontors salg etter anbud av kilopakker med brukte frimerker og andre organisasjoners og postordrefirmaers salg av kilopakker med brukte frimerker til fast pris.

Om dette uttalte Skattedirektoratet i brev av 29. oktober 1984 bl.a.:

«Skattedirektoratet antar at slike salg pr. post som omhandlet må anses som postordresalg uansett om salgene skjer til forhåndsbestemt pris eller ikke. Vi antar videre at postordresalg må anses som butikksalg i forhold til merverdiavgiftslovens § 5, første ledd nr. 6, annet ledd. Vi antar derfor at kilopakkene med brukte frimerker som omsettes av Postfolkenes Salgskontor og TUBFRIM m.v. ikke kan omsettes avgiftsfritt etter avgiftsfritaket i merverdiavgiftslovens § 5, nr. 6. Vi finner det således ikke riktig å behandle organisasjoner annerledes i forhold til avgiftsfritaket enn andre postordreforretninger. Den salgsvirksomheten som organisasjonene driver, må utvilsomt anses som næringsvirksomhet.»

I brev av 21. desember 1984 sluttet Finansdepartementet seg til disse synspunkter.

Thor Refsland avdelingsdirektør

POSTFRISK NORGE fra Alpha Filateli

Vi lagerfører nesten 900 forskjellige postfriske norske frimerker. Som f.eks.:

10 24 sk. våpen (kr. 480)-kr. 355
19 11 4 sk. posth (125)-85
32/34 Krone Oscar (2200)-1650
49 11 1 ø. posth (120)-73
50a 2 ø. posth (30)-22
59 1 ø. posth (180)-115
75 a 3 ø. posth (30)-20
79b 20 ø. posth (875)-590
85a 1 kr. portoprov (600)-485
104 25 ø. posth (1200)-850
106 35 ø. posth (250)-240
123 25 ø. posth (130)-75
124 30 ø. posth (200)-165
135 20 ø. pol prima (145)-120
144 20 ø. Løve 11 (700)-550
146 25 ø. Løve 11 (280)-170
157 30 ø. Løveprov (300)-170
168a 40 ø. portoprov (160)-95
169 50 ø. portoprov (120)-75
170 100 ø. portoprov (40)-25
184 Radium (180)-140
185 10 ø. Bjørnson (170)-95
205 20 ø. Løve m.vannm (32)-17
206 25 ø. Løve m.vannm (140)-89
207 30 ø. Løve m.vannm (90)-50
209 40 ø. Løve m.vannm (80)-53
211 60 ø. Løve m.vannm (56)-33
223/24 Nordkapp 11 (175)-95
246 1 (Løve u.vannm (52)-31
255/58 Redningss (70)-39
259 Legion (600)-440
266 10 ø. V m. vannm (120)-69
288 60 ø. V u. vannm (30)-18
291 2 kr. V u. vannm (125)-75
353 5 kr. Haakon (200)-120
357 55 ø. Løve (300)-170
394 25 ø. Haakon (160)-87
395 30 ø. Haakon (80)-45
397 35 ø. Haakon (150)-78
402 60 ø. Haakon (120)-67
407/09 Olympiade (92)-53
436 70 ø. Haakon (115)-68
445/47 Nordkapp V (120)-61
466 80 ø. Olav (110)-65
472 5 kr. Olav (400)-240
FH 790/91 10 stk. (1400)-660
850/53 10 stk. (450)-220
865/68 10 stk. (350)-180
FH 859/62 10 stk. (450)-300

Bestill fra annonsen eller be om vår prisliste.
Vi sender ut 8—9 gratis prislister pr. år og har full returrett. Fri porto ved kjøp for minst 500 kr.

Alpha Filateli,

Boks 51 Brattlikollen, 1106 Oslo 11

Norsk Filatelistforbund er en organisasjon for frimerkesamlere og har ca. 5200 medlemmer fordelt på 80 filatelistklubber.

Oslo Filatelistklubb ble stiftet 11.12.1886, og er landets eldste og største klubb med ca. 900 medlemmer. I forbindelse med 100-årsdagen for stiftelsen av Oslo Filatelistklubb — vil det med støtte fra Postverket arrangeres en nordisk frimerkeutstilling på Sjølyst høsten 1986.

I forbindelse med denne utstillingen skal det midlertidig ansettes en

SEKRETÆR

Utstillingsarbeid — Deltid

Arbeidsområde

- Kontakt og korrespondanse med utstillere fra de nordiske land.
- Kontakt med Norges Varemesse i praktiske spørsmål.
- Utsendelse av materiell.
- Vanlige kontorrutiner, maskinskrivning m.m.
- Samarbeide med utstillingskomitéen.

Kvalifikasjoner

- Vi søker en utadvendt, initiativrik og selvstendig person.
- Vedkommende må forstå engelsk og de nordiske språk, samt ha erfaring fra kontorarbeide.
- Erfaring fra utstillings-/messevirksomhet og/eller kjennskap til filateli er en fordel, men ingen betingelse.

Betingelser

- Vi tilbyr gode betingelser.
Ansettelsen gjelder for tidsrommet 1. september 1985 — 30. november 1986.
Arbeidstid kan diskuteres, men heltidsstilling vil være påkrevet fra 1. april 1986.
- Arbeidssted vil bli i Oslo sentrum.

Søknad

Opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til personalsjef Loyd Aasen, tlf. (02) 16 00 10.

Søknad merket sekretær-F vedlagt attester og vitnemål sendes til forbundsprezident Paul H. Jensen, postboks 115 Kaldbakken, 0902 OSLO 9 innen 30/4 -85

nft

Håndboknytt

Første del av Håndbok- arbeidet allerede ferdig

Medarbeiderne i den nye Håndbokens 20 mm-gruppe holdt arbeidsmøte i Trondheim 23. og 24. februar.

Status for fremdriften av de enkeltes arbeidsområder ble gjennomgått, og det kunne konstateres at arbeidet var «i rute».

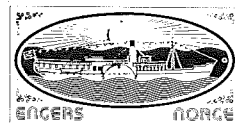
Spesielt gledelig er det å konstatere at Bent Sörensens arbeide med «Kildemateriellet til 20 mm-utgaven» kunne legges frem innbundet og trykt med dobbeltsidig trykk.

Det som gjenstår er oversettelse av visse kommentaravsnitt til norsk og den siste korrekturlesning mot kildematerialet. Materialet er maskinskrevet ved hjelp av et tekstbehandlingssystem, slik at de siste rettelser enkelt kan innføres. Boken beregnes levert til trykkeriet 1.10.1985. Med dette må det kunne konstateres at første bind av de reviderte håndbøker stort sett er ferdig.

Det ble uttrykt fortsatt bekymring over at lite materiale stilles til gruppens disposisjon. Spesielt må det inntrengende henstilles om utlån av merker, også enkelte, for NK 51 I. Dette merke skal være ferdigbehandlet for

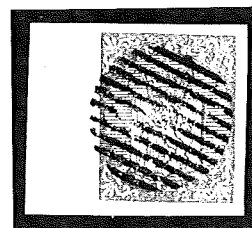
ENGERS frimerker

Adresse: Postboks 15, N-2824 Redalen, Norge.

International stamp auctions

Tlf.: (061) 81555

Stor vårauksjon i Oslo 4. mai

Et uvanlig stort internasjonalt materiale bys frem med store avdelinger DANMARK og ENGLAND og bedre TYSKLAND ved siden av NØRGE.

Er De ikke allerede kunde, be om katalogen.

Vår utvikling i det internasjonale marked har økt kraftig i 1984, og MATERIAL FOR MILLIONBELØP ER ANMELDT INNLEVERT TIL NESTE SESONGS AUKSJONER. Ta kontakt De også for en seriøs planlegging av Deres salg.

beskrivning i bind III som skal utgis allerede i 1986. Risikoen er stor for at beskrivelsen av platen blir meget mangelfull.

Det er også en vanskelig situasjon for Centraltrykkeriets helsaker. Her må det rettes

Prisbarometer

for klassiske norske merker i prakt- og luksuskvalitet finner du bare i

«Frimerker som Hobby».

Følg med i den meget sterke prisutviklingen for de beste objektene.

Abonnement 1985 kr. 50,-.

FsH

Boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9

Postgiro 2 33 73 27

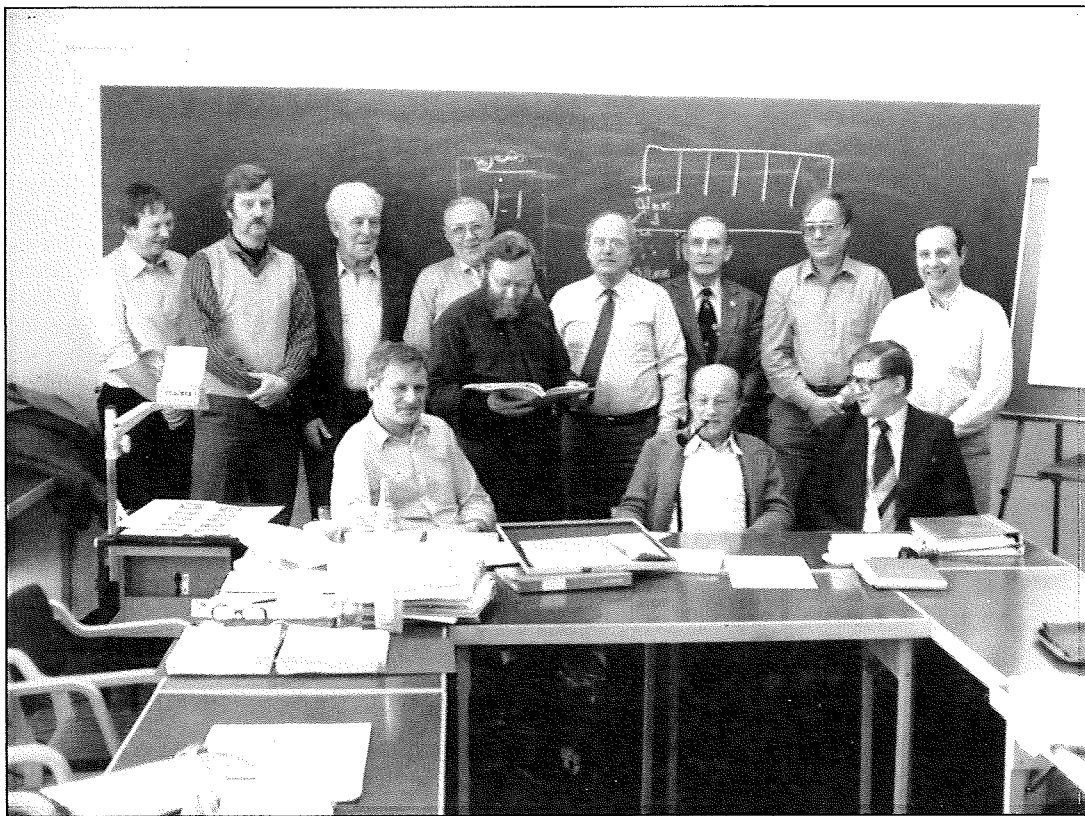
en spesiell henstilling om utlån av NH 40, 3 øre (brevkort).

Generelt kan man si at blokker og vertikalpar, etter hvert som ulike rekonstruksjonsforsøk skrider frem, vil bli av den største betydning for et bra resultat.

For informasjon om de enkelte medarbeideres arbeidsområder og adresser vises til NFT nr. 7/84. Det ble bestemt at NK 51 III overtas av Jørgen Sarøe, slik at materiale til utlån bes sendt ham.

Ellers ble ulike arbeidsmetoder og problemer diskutert. En erklæring om opphavsrett ble distribuert til deltakerne. Om seriøs anvendelse av perforeringsnøkkel, kom møtet frem til at: «Det finnes ingen perforeringsnøkkel for kamtagging, men enkelte vertikalerader kan ha visse karakteristiske kjennetegn».

Tore Nygaard

Fra Håndbokkomiteens møte i Trondheim, hvor den første delen av arbeidet: «Kildemateriellet til 20 mm-utgaven» kunne presenteres. På bildet fra venstre foran: Terje Andersen, F. C. Moldenhauer jr. og Uno Elofsson. Bak fra venstre: Per Kindem, Jacob Bøe, Herbert Hedman, Jørgen Sarøe, Bent Sørensen (med bokutkastet), Svend Wiegand Hansen, Carlo Holm, Tore Nygaard og Nils Estenstad.

D/S «Prinds Gustav»s første tur Trondhjem-Tromsø i 1838

Av Gunnar Melbøe

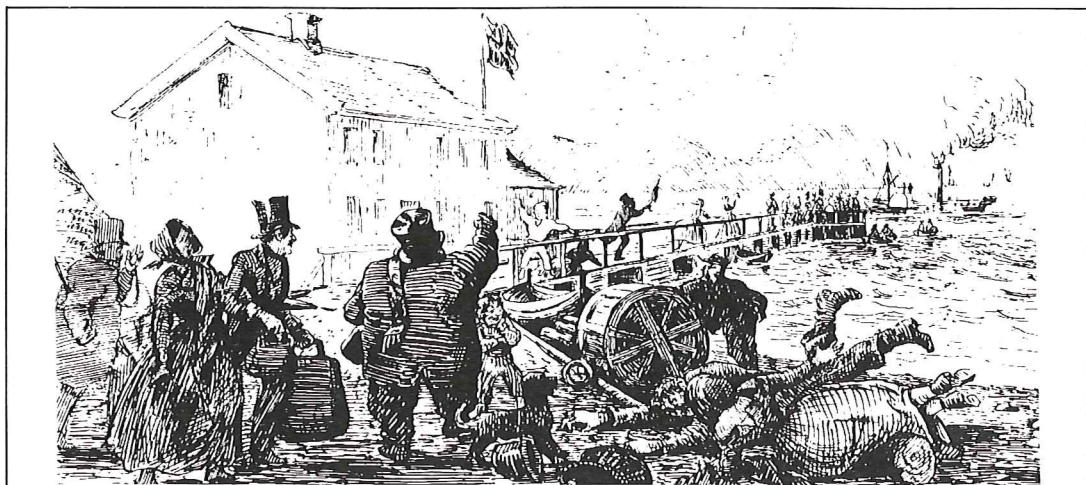
Det første dampskipet som ble satt inn i rutefart på Nord-Norge «til Befordring af Posten saavel som af Reisende og Pakkegods mellom Trondhjem og Hammerfest samt mellemliggende Steder», var «Prinds Gustav». Som «Constitutionen» og «Prinds Carl» var det en hjuldamper, og den ble bygget i London for Statens regning. Skipets lengde var 124 fot mellom stevnene og tonnasje 215 brt. Maskineriet var på 80 hk, og skipet gjorde i fint vær 7 mils fart. På 1. plass hadde «Prinds Gustav» en herrekahytt på 10 køyer og en damekahytt på seks køyer. Mellom disse var det en liten salong. På 2. plass var det en felleskahytt på 12 køyer.

Den 5. mars 1838 gikk skipet på sin første tur fra Trondhjem til Tromsø. Kaptein ombord var premièrløytnant Andr. Grung med sekondløytnant J. W. Klüver som styrmann. Førstemaskinist var engelskmannen William Cooker. Besetningen forøvrig utgjorde 13 mann. Postekspeditør A. Wold kom først ombord på den tredje turen. Passasjerer fra Trondhjem på første tur var: proprietær R. Hagen (til Tromsø), kjøpmann P. C. Buck (til Skrova), cand. theol. H. A. Alsing (til Sandtorg), musikkdirektør J. C. Schlossbauer (til Tromsø) og cand. theol. Otto Theodor Krohg og hustru (til Alstadhaug), alle på 1. plass, samt jomfru Oline Øien (til Bodø) på 2. plass.

Krohg fortsatte sin reise fra Alstadhaug til Tromsø med skipet på dets andre tur, og skrev senere en underhol-

dende artikkelserie i «Tromsø Tidende» i 1839 om reisen. Nedenfor er gjengitt et utdrag av reiseskildringen, holdt i datidens språkdrakt, for å få den riktige tidskoloritt:

«Etter at have tilbragt paa en særdeles behagelig Maade den sidste Aften i Trondhjem og taget Afsked med Slægt og Venner, gik jeg under et stormende Snefog ned paa Langbryggen for at blive sat over til Dampskipet; kun en Person, en opløben Dreng, var der til de Reisendes Tjeneste; paa Anmodning satte han mig riktignok strax over, men tænk min Forundring da den Uforskammede forlangte intet mindre end 2 Ort for Overfarten. For at man ikke skulde sige om mig at jeg begunstigede Uforskamheden gav jeg ham riktignok kun det Halve, omendskjønt han havde fortjent en mere

En scene fra «Prinds Gustav»s avgang fra Trondheim. Tegning av «Fyrdiriks» i 1844.

haandgribelig Medfart. Da ingen af de øvrige Reisende endnu vare ankomne, kunde jeg i al Magelighed betragte min nye Bopel; jeg fandt Alt beqvemt, zirligt, jeg spadserede omkring i Salonen, fra Salonen ind i Soveværelset, derfra ind i Salonen igjen, jeg kastede mig i den ene Sopha, jeg kastede mig i den anden; begge vare behagelige til sit sædvanlige Brug og tjenlige til en liden Lur ovenikjøbet, om man saa fandt forgodt. Læsere mærker maaske at jeg kjedede mig, og det var isandhed Tilfældet; jeg var alene og hertil flau, fordi Stenkuksrøgen og Skibets Gyngen bekom mig mindre end vel. Jeg køiede mig, og den følgende Morgen kl. 6 hilsede jeg mine Medreisende, staaende paa Dækket, for end engang at sige det skjønne, det alvorlige, endnu i Morgendæmringen hvilende Trondhjem Farvel.

Og nu begyndte allerede Hjulene at gaa, Vannet bruste som en skummende Fos paa Siderne, Prinds Gustav skjød sig frem med Hvalens Kraft, Seilene heisedes; vi selv fik nyt Liv og vandrede Arm i Arm paa det renavskede Dæk, talte om Indretningens Herlighed, om de uberegnelige Følger en saadan Kommunikation mellem Landets nordlige og sydlige Egne vilde have for det hele Land, vi vendte os om, og det sidste Glimt af denne gamle stolte nordiske Kongestad forsvandt for vaare Øine.

Efterat vi ved Frokostbordet havde sluttet Bekjendskab med hverandre gik vi Alle saavel Damer som Herre op paa Dækket, thi vi seilede nu ud gennem det Yderste af Trondhjemsfjorden, havde Ørlandets lavtliggende Strande paa høire

«Prinds Gustav» utenfor Havnvig.

Side, og paa venstre Agdenæs Pynten.

Middags- og Kaffetiden hengik under jevn Munterhed og behagelig konversation, og da Tusmørket kom og Tanken om fjerne Slegtninger og Venner, Fremtidens Uvished og det Uvante i vor Stilling stemte os til Vemod, grebe vore tvende Musici Guitaren og Violinen, opfattede vore Følelser i blide Andanter, og gik gradvis over til en rask Allegro, som til Slutningen endte med en larmende Dansemusik, ved hvilken vi grebe Damernes Hænder, og indviede Salonnens Gulv under Fartøiets raskeste Løb med en munter Feier, som først endtes, da Skibet kastede Anker paa Kraakøens Havn.

Lysene bleve nu indbaarne, Chefen og Styrmanden sluttede sig til vort muntre Selskab, Theen blev serveret, Andreas (tjeneren) ordnede Bostonbordet og Aftenforlysterne tog sin Begyndelse.

Og saaledes hengik den 5te Marts, den første Reisedag.

Da den følgende Dag Frokosten var fortæret, begyndte vi fire Bostonspillere kl. 10 Formiddag, saasom

Damerne paa Grund af Overfarten over Folden viseligen holdt sig inde i deres Køier, paa vor gamle Forretning nemlig; at spille Boston og paa en ny at drikke Portvin, dog med ingen af Delene holdt vi længe ud, thi Skibets Svaien gjorde os snart uskikkede saavel til det Ene, som til det Andet; vi foretrak at klavre op paa Dækket, hvor vi under en kold Nordvest og meget Snefald med høit over Brædene løftede Ben gjorde vore populære Promenader, indtil vi fik Øie paa Land og vore ved den roligere Sø nu beroligede Maver gave vor Aand en ny interessant Tankeretning — den snart færdige Middagsmad. Ved denne samledes vi igjen med vore Damer, hvoraf nogle sandelig havde udholdt en stræng Formiddag, men som nu ved Hr. Bjørns (restaurantørens) heldige Bestræbelser lykkeligvis snart igjen kom til Liv og Kræfter.

Aftenen kl. 5 kom vi til søndre Gutvig, og da jeg om denne Dag i min Dagbog blot har bemærket: «Aftenen tilbragtes ved Boston og «Musik», hvilket tildels også gjælder om den følgende, med den lille Undtagelse at Aftenen den 7de feiredes med end større Munterhed og

Under 31 Januar 1885. er af Kjønnets Departementet udsædte Beskjendtgjærelse om, at Jæren til Høllens, Postloget, Postens og andre Sageres Beskjendtgjærelse imellem Trondhjem og Hammevoll med Dampskibet Prinds Gustav tager sin Begyndelse Mandagen den 5. Mars kl. 12. Middag, og Dampskibet førte til Høllens, algaar fra Trondhjem, og vedbliver indtil April. Mandens Udgang. 3. Mars kl. 12. Middag, og April gaar Jæret isten imellem Trondhjem og Tromsø, men i de øvrige 5 Maaned imellem Trondhjem og Hammevoll. Dampskibets Reiser blive i det følgende:

a. 3. Mars kl. 12. Middag og April.

Mandag den 5. Mars og 2. April ugaar Jæret: toist fra Trondhjem kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Tirsdag den 6. Mars og 3. April ugaar Jæret: toist fra Kjøbenhavn . . . 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 2. 1/2. — Høllens . . . 5. —

Onsdag den 7. Mars og 4. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Torsdag den 8. Mars og 5. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Frederdag den 9. Mars og 6. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Søndag den 10. Mars og 7. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Søndag den 11. Mars og 8. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Tirsdag den 12. Mars og 9. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Onsdag den 13. Mars og 10. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Torsdag den 14. Mars og 11. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Frederdag den 15. Mars og 12. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Søndag den 16. Mars og 13. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Tirsdag den 17. Mars og 14. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Onsdag den 18. Mars og 15. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

og antages at ankomme til Høllens . . . 8. —

Tirsdag den 20. Mars og 17. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Torsdag den 22. Mars og 19. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Frederdag den 23. Mars og 20. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Søndag den 24. Mars og 21. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Tirsdag den 25. Mars og 22. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Onsdag den 26. Mars og 23. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Torsdag den 27. Mars og 24. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Frederdag den 28. Mars og 25. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Søndag den 29. Mars og 26. April ugaar Jæret: toist fra Høllens kl. 5. 3. M. og antages at ankomme til Høllens kl. 10. — Høllens . . . 10. — Valterfjeld . . . 2. 1/2. — Kjøbenhavn . . . 5. —

Utdrag av bekjendtgjørelsen om at «Prinds Gustav» skal gå i rute fra Trondhjem og nordover den 5. mars 1885.

Glæde, saasom Ens Fødselsdag celebreredes.

Den følgende Dags Formiddag kl. 10 var vi alle paa Dækket, da vi under et stille mildt Veir seilede forbi Torg-hatten gjennom det trange ret smukke Brønøund, hvor Ankeret kastedes. Nu var vi da kommet til Nordland, og den nordlandske Gjæstfrihed viste sig også strax; Chefen maatte saa at sige slide sig løs fra den gamle elskverdige Provst Valseth, som ubekjendt med den Punktlighed, hvortil deslige Tjenesteforholde ere bundne, vanskelig kunde begribe hans Hastværk og som derfor vilde have taget sig det meget nær, hvis Chefen slet intet havde nydt i hans Hus.

Over alt i Nordland viste Folket en særdeles Interesse for Dampskibet, og berømmes maa Chefen for den Beredvillighed og Venlighed, hvormed han viste Enhver, hvad enten han var vitebe-gjerlig eller nysgjerrig, Bonde eller Conditioneret, omkring paa Fartøiet. Flere spurgte med megen Nøiagtighed om hvor lang Tid Fartøiet brugte for at tilbage-

lægge en ordentlig nordlandsk Mil, og paa erholdte Svar ytrede de med stolt Selvtilfredshed at ved god Vind skulde de nok seile omkap med Dampskibet paa en Fembøring.

Men især interesserede Alle sig for Lofoden, hvorhen de og sendte Breve til sine Mænd, Brødre eller Sønner, og glædede sig inderlig over den Hurtighed og Punktlighed, med hvilken de med Dampfartøiet kunde erholde Underretning om Fiskeriets Udfald.

Hjulene sattes igjen i Gang, og Tørklædernes Viften og Hattenes Svingen paa Strandbredden viste noksom hvilken levende Andel den simple Mand her tog i Prindens lykkelige Reise. Jeg hadde nu kun tilbage fire Timers Ophold paa Dampbaaden, thi paa Alsøen, den næste Station, skulle jeg stige iland, for først med Fartøiets anden Tur at komme til Tromsø. Kl. 12 Middag vare vi udenfor den bekjendte Ø, Tjøtøen, og, da Veiret fremdeles vedblev at være mildt og roligt, forbleve vi paa Dækket næsten den hele For-

middag og kunde saaledes i al Beqvemmelighed beskue Tjøtø Herregaard, der fra Søsiden tager sig særdeles godt ud ved sin regelmessige Bygningsmaade. Snart efter glæde vi med dæmpet Kraft ind i den vakre lille Bugt, i hvis Bund Alstadhoug Præstegaard ligge. Flere Baade med pyntede Damer og Herrens sattes i Bevægelse fra Stranden; jeg tog med rørt Hjerte Afsked fra mine Medreisende; og en halv Time efter var jeg fra Alsøen af Vidne til Prinds Gustavs zirlige Vending omkring Odden og dens fortsatte Reise til det fjerne Nord.»

Her tar vi farvel med O. T. Krohg og følger «Prinds Gustav» på dens videre ferd nordover. Ifølge ruteplanen kom skipet 9. mars kl. 6 om ettermiddagen til Bodø hvor den «hvilte» lørdag 10. mars. Den fortsatte så videre til Kjerringøy, Lauvøy og Skrova hvor fartøyet igjen «hvilte» mandag 12. mars. Tirsdag 13. mars om morgenen fortsatte «Prinds Gustav» sin ferd, og anløp Lødingen, Sandtorg (hvor den lå om natten), Hamnvik,

Klauva og Gibostad, før den ankom Tromsø i rett tid etter ruteplanen, om ettermiddagen den 14. mars.

Her ble det gjort stor stas av skipet, med illuminasjon i byen og fester med taler. Etter erfaringene på de to første turene, som bare gikk til Tromsø, kunne premièrløytnant Grung foreslå en noe raskere rute.

Fra juni av ble ruten oppstilt slik at reisetiden mellom Trondhjem og Tromsø ble fire og en halvt døgn, og mellom Trondhjem og Hammerfest åtte døgn, idet skipet «hvilte» to døgn i Tromsø. Om sommeren kunne dermed et brev befordres fra Christiania til Tromsø på ni døgn — et overordentlig stort fremskritt sammenlig-

net med den tidligere langsomme og uregelmessige postgangen.

Kilder:

James Pedersen og Kristian Koren: «Den ældre norske dampskibsfart».

Tromsø Tidende nr. 27/1839.
Departements-Tidende 1838.

Knud Mohr 50 år

post med store utfordringer. Takket være Knud Mohrs store innsats er K.P.K.'s hus - tross store økonomiske problemer - nå sikret klubbens medlemmer i fremtiden.

Som formann i K.P.K. trådte han også inn i styret i Danske Filatelisters Fællesråd, og etter HAFNIA 76 var han med på å forberede og gjennomføre opprettelsen av Danmarks Filatelistforbund. Ved Forbundets stiftelse i mai 1978 ble Knud Mohr nestformann og dessuten formann for forretningsutvalget og for forvaltningsfondet.

Knud Mohr gjorde i det danske forbundets første år en kjempejobb, og det var naturlig å velge ham som ny formann etter Jesper Haff i 1983.

Knud Mohrs store samarbeidsevner har også preget det nordiske samarbeidet, hvor han siden 1976 har vært fast dansk deltager ved de nordiske landenes representantskapsmøter. Han har vært initiativtager til mange av de tiltak som i de senere årene har bygget ut og styrket nordisk filateli.

Internasjonalt er han nå dansk delegert til FIP-kongressene. Dessuten har han deltatt i mange verdenutstillinger både som kommisjo-

nær og utstiller. Sist møtte vi ham i Seoul under PHILAKOREA hvor han både var kommisjonær og fikk stor vermeill-medalje og utstillingens spesialpris for sin samling dansk posthistorie.

Knud Mohr stilte første gang ut internasjonalt på HAFNIA 76, og har siden den gang bygget ut sin samling av dansk posthistorie så den har innbragt ham flere gullmedaljer., bl.a. under PHILATOKYO i 1980.

Under HAFNIA 76 påtok han seg mange store oppgaver. Bl.a. var han formann for utvalget for bankett og åpning, og han deltok dessuten i de mange forhandlingene før, under og etter dette store arrangementet.

Disse erfaringene kommer nå til nytte, idet Knud Mohrs hittil største jobb nettopp er begynt - nemlig som president for verdensutstillingen HAFNIA 87, en krevende oppgave som stiller store krav til alle hans gode egenskaper.

NFT's redaktør kjenner Knud Mohr som en dyktig og meget omgjengelig person, som det er en lyst å ha kontakt med.

Vi stiller oss i gratulantenes rekke og ønsker tillykke med 50-årsdagen!

Danmarks Filatelistforbunds president, eller «formand» som det heter i vårt sydlige naboland, Knud Mohr er 50 år den 2.april. Han ble det danske forbundets leder i oktober 1983.

Knud Mohr er revisor av yrke. Han var i ti år ansatt i Centralanstalten for Revision, og i årene 1968-1980 i firmaet Monberg & Thorsen %, først som regnskapssjef og siden som økonomisjef. Den 1. juni 1980 startet han imidlertid sitt eget konsulentfirma Mohr-Økonomi, som beskjeftiger seg med administrasjon, økonomi, revisjon, personlrådgivning m.m.

Knud Mohr har samlet frimerker nær sagt all sin dag, men først i 1969 ble han innmeldt i Københavns Philatelist Klub (K.P.K.). Allerede året etter ble han nestformann, og fra 1976 har han vært K.P.K.'s formann, en

Rolf Gummesson om London-merkene i 1943:

Hadde nær 100 brev med overtrykt London-serie til salgs

Rolf Gummesson, ikke ukjent svensk frimerkehandler og filatelist med Finland som spesialinteresse — for ikke å snakke om god Norge-venn — har skrevet sine «memoarer», kalt «En gammel frimerkehandlers endringer». Dette er materiale som ennå ikke er publisert, men Gummesson har latt oss få del i noe av det skrevne som omhandler et emne som vi i NFT har vært sterkt beskjeftiget med det siste året. Vi har tillatt oss å oversette dette avsnittet til norsk.

Her er en episode fra 1943, skriver Gummesson.

I august dette året fikk jeg besøk av en norsk tannlege som, ifølge de opplysninger han ga, var på flukt fra det tyskokkuperte Oslo for å slutte seg til de frie norske styrkene for utdannelse i Kanada. Han berettet følgende:

Som motstandsmann hadde han tatt imot slipp fra engelske flyvere av både matvarer og propagandamateriell. Til det siste hørte også 200 komplette frimerke-serier utgitt av London-regjeringen. Deres frimerke-serie hadde allerede i flere måneder blitt solgt bl.a. fra den norske legasjonen i Stockholm. Frimerkene som da kom fra London hadde dessuten et overtrykk «London 17.5.1943».

Noen av disse London-frimerkene hadde tannlegen klistret opp på konvolutter og levert dem inn til en kjenning som arbeidet på et postkontor i Oslo, for at han skulle stemple dem. De reserverende 100 hadde han festet, liggende i en konvolutt, på undersiden av en skrivebordsskuff. Dette for at London-frimerkene ved en eventuell husundersøkelse ikke så lett skulle bli oppdaget.

Kort derefter ble han ad-

To av brevene som Gummesson fortsatt har tatt vare på og som stammer fra de han kjøpte av tannlegen på flukt i 1943.

vart om at en husundersøkelse fra den quislingske horden var forestående. Alt han rakk å ta med seg var noen gullringer han hadde plukket sammen tidligere og noe tann-gull fra sin tannlegevirksomhet. De ustemplede frimerke-seriene i skrivebordsskuffen ble igjen, men innen han flyktet til Sverige stakk han innom postkontoret og hentet de 100 seriene som var klistret på konvolutter og nå stemplet.

Disse konvoluttene ville han nå selge til Stockholms frimerkehandlere. Resultatet hadde imidlertid i løpet av formiddagen vært magert, før han så var blitt henvist til meg som grossist. To eller tre brev hadde han lykkes å selge til min kollega Georg Lindman. For de resterende — 97 stk. — bød jeg ham 20 kroner for hvert brev, i stedet for de 25 som han ba om. Jeg bød på lunsj på Landelius på Hötorget, hvorefter vi gikk videre til en gullsmed for å skaffe rede på verdien av gullet, som jeg også overtok, forøvrig til en

noe høyere pris enn hva gullsmeden bød. Den norske tannlegen kunne derefter straks fortsette den planlagte ferden til Kanada med hjelp fra den norske legasjonen, som planla reisen, men som sikkert ikke var så lett å gjennomføre under krigsforholdene i 1943.

De nesten 100 brev-seriene sendte jeg ut i vårt nyhetsfirma AB Frimärkens nyhetstjeneste til en pris av kr. 27,50. Eftersom ingen riktig visste hva det var for slags frimerker, og stilte seg noe avventende til en pris som var mer enn ti ganger det pålydende bare som følge av et overtrykk som trolig lett kunne lages av hvilket som helst trykkeri, fikk jeg de fleste konvoluttene i retur.

Jeg sendte da et telegram til London-regjeringen med spørsmål om overtrykkenes identitet. Svaret lot imidlertid vente på seg mer enn et halvt år. Men endelig kom bekreftelsen på overtrykksfrimerkenes ekthet.

London-serien ble dermed sendt ut på nytt sammen

med en fotokopi av telegram-svaret. Prisen ble forhøyet til kr. 75 pr. serie, siden også Zumstein-katalogens forlag i Sveits som følge av telegrammet tok med merkene i sin neste katalog. Det var bare noen få av mine kunder som ved denne andre utsendingen ikke beholdt dem. Fortjenesten som følge av returen ved det første tilbudet, ble altså meget betydelig. Å ha beholdt dem til et langt senere tidspunkt, da prisen på slike brev gikk opp til nesten 10 000 kroner, hadde naturligvis vært det aller beste. Men en frimerkehandler kan ikke opptre på den måten, — han må ha en stadig omsetning og en ambisjon om å gi sine kunder den best mulige service. Det er naturligvis meget viktig for et nyhetsfirma å kunne gi alle sine nyhetsabonnenter tilbud om — såvidt mulig — alle nyutgitte frimerker, fremfor alt slike som ikke kan tilbys av konkurrentene, hvilket naturligvis både er spesielt interessant og skaper goodwill.

GRATIS

frimærker har vi ikke, men vi tilsender
Dem gerne vor gratis

SALGSKATALOG

som bl.a. inneholder tilbud på Norge, Finland, Island, Færøerne og Grønland samt meget mere.

CN FRIMÆRKER

Boks 248
DK-4000 Roskilde

Luksuskvalitet

selger for tiden best for klassiske norske merker på frimerkeauksjonene. Følg med i de sterkt stigende prisene på luksu- og praktobjekter i «Frimærker som Hobby». Årsabonnement 1985 kr. 50,-.

FsH

Boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9
Postgiro 2 33 73 27

Velkommen til handel i FSH-KJELLER'N!

VI KJØPER OG SELGER frimerker i stort og smått — kilovarer/pakkevarer — motiv/tema-pakker — gamle brev/postkort — stempelmærker — helpost — maksikort — automatmerker ATM — jernbanefraktmerker — førstedagsbrev — spesialkonv./kort — godt utvalg xx Norge — stort utvalg Island stp./xx — klassisk Finland + England m.m. — godt utvalg i fil.litter. — kataloger — skaffer alt i album — godt utvalg i rekv. — og mange andre tilbud.

Besøk oss i Ullevålsvn. 15, Oslo 9. Tlf: 42 58 23.

**Gjelder det KJØP eller SALG
handler De TRYGGEST hos
HANDLERFORENINGENS medlemmer**

Hans Rode AS, Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.	Larvik Mynt- og Frimerkeforretning Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830
Kjell Ryen, Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.	Odd F. Moe Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Tlf. 02/54 01 07
BC-Frimerker, Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.	Alva AS, Frimerker og Mynter, Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35
Bernt C. Middelthun AS, Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.	K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk, Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41
VEST-auksjon R.H. Schiøld, Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13	Orient Frimerker og Mynter, Langbryggen 11, 4800 Arendal, Tlf.: 041/23 255 - 94 266
Frimærkshuset AB S-793 01 Leksand, Sverige. Tlf.: 0247- 113 60	Filateli, Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.
Tore G. Solheim, Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1. Tlf.: 02/20 30 83.	Anton Holmboe, Stensgt. 7, 0358 OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40
Bryggen Mynt & Antikk, A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN. Tlf.: 05/31 47 36	Nira Frimerker, St. Mariest. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.
F.C. Moldenhauer AS, Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.	Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS, Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S. Tlf.: 042/26 902.
K. E. Løvås, Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

T. Tvedte A/S,

Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 266

Bengt Lilja Frimärksauktioner AB,

Boks 4220, S-203 13 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/13 71 05

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalén.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49.
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22, Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83, 1371 Asker.
Tlf.: 02/78 26 31

Norsk FDC-service A/s,

Boks 109, 4601 Kristiansand S.

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning,

Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63 Post: Boks
2041 Grünerløkka, 0505 Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Postveier under krigen (Del IX):

Skagerak-flygingene til Sverige 1941-43

Av Svein Andreassen

De norske og britiske flyene på Stockholmsruten fulgte i perioden 1941-43 en rute som gikk over Skagerak og videre inn over den svenske vestkysten ved Gøteborg. Da de svenske flygingene kom igang fra mars/april 1942, fulgte disse stort sett samme rute. På grunn av faren for å bli nedskutt av tyske jagerfly, ble ruten etterhvert endret. De forholdsvis langsomme Lodestar-flyene fløy i stadig større grad gjennom norske dalføre, og passerte over til Sverige i hele området fra Gøteborg og nord til Røros. De svenske DC-3-flyene innstilte fra tid til annen ruten, og fikk også på et tidspunkt i begynnelsen av 1944 fritt leide av tyskerne til å fly over Sør-Norge. Helt på slutten av krigen gikk de svenske flyene over Sør-Trøndelag - uten tysk leide - og fulgte samme rute som de britiske flyene.

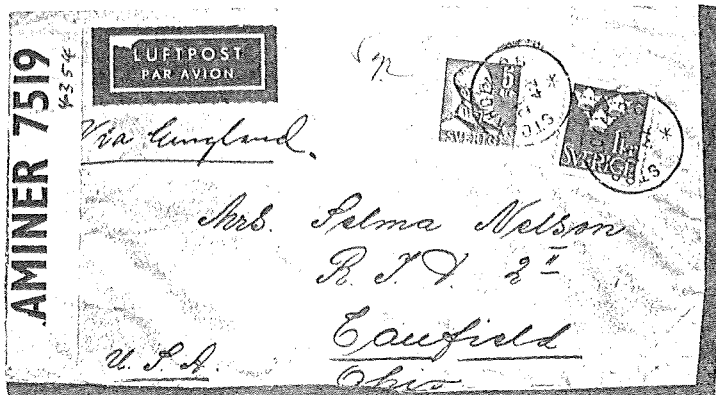
Skagerak-flygingene ble gjennomført under de verst tenkelige forhold. Først og fremst var det fare for at flyene skulle bli skutt ned av tysk anti-luftskyts eller av tyske jagerfly. Alle former for radioforbindelse var for-

budt under overflygingene, og i noen tilfelle var flybasen Leuchars utsatt for tyske angrep når de norske og britiske Stockholmsflyene kom inn for landing. I tillegg kom vanskeligheten med å få korrekt værvarsling for Nordsjøen og Skagerak. Med enkle midler og mangelfulle observasjoner gjorde meteorologene en stor innsats, selv om varslene ikke alltid slo til. Etterhvert oppnådde de imidlertid stor dyktighet i å behandle det materialet de fikk. Også på dette felt gjorde nordmennene en innsats. Meteorologene Anda og Ness ble tidlig tilknyttet den britiske Coastal Command (Kystkommandoen) som

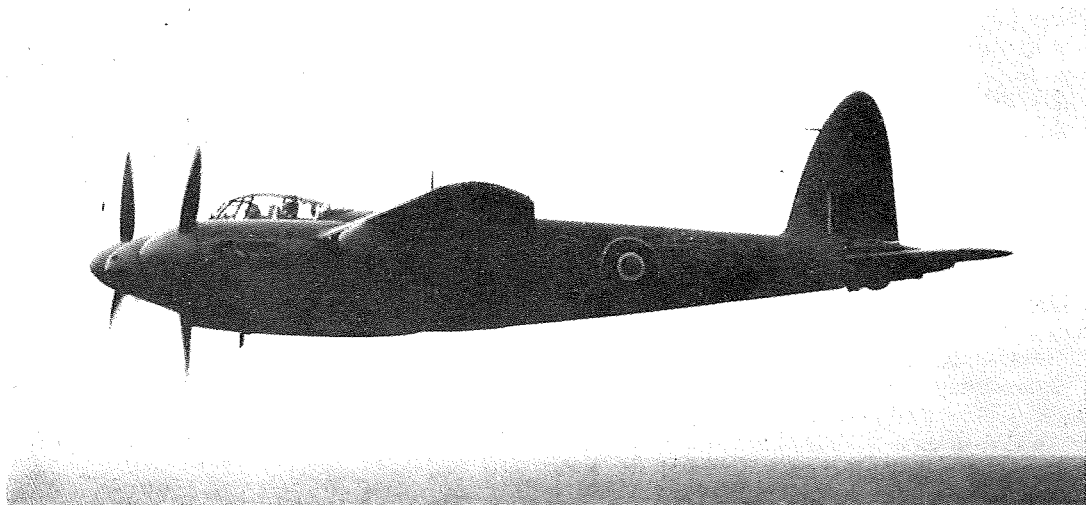

Utklipp fra Norsk Tidend, London, 9. oktober 1943.

også den norske 333 Squadron tilhørte. Det er god grunn til å anta at de norske og britiske BOAC-flyene på Stockholmsruten kunne nyte godt av Kystkommandoens meteorologer.

Brev stemplet Stockholm 21.mai 1942, adressert til Ohio, USA. Brevet er sendt med svensk fly til Skottland i den første perioden disse flyene trafikerte ruten. Denne perioden går fra åpningen av den svenske ruten i slutten av mars til 20. juni 1942 da det første svenske fly blir beskutt, og flyene innstiller ruten til nettene blir mørkere. Brevet er nøye sensurert ved ankomst til England.

Sommeren og høsten 1943 satte britene inn sivilregistrerte og hurtiggående Mosquitos-fly på Stockholmsruten. Ialt gjennomførte Mosquitoene 530 rundturer på Stockholmsruten under krigen

Værforholdene var imidlertid omskiftelige, og det hendte at vinden blåste langt kraftigere enn opplyst eller at den skiftet og blåste i en annen retning. I begge tilfeller ville flyene få en helt uberegnelig avdrift og store problemer med navigeringen. Det hendte f.eks. at de norske

flyene på denne måten kom over danskysten og på nære nippet unngikk å bli skutt ned av tysk antiluftskyts. Beste flyvær var skyet gråvær. Da var det lettest å stikke seg bort fra tyske jagerfly. Dessuten lå Leuchars flystasjon slik til at rullebanen gikk helt ut til havkan-

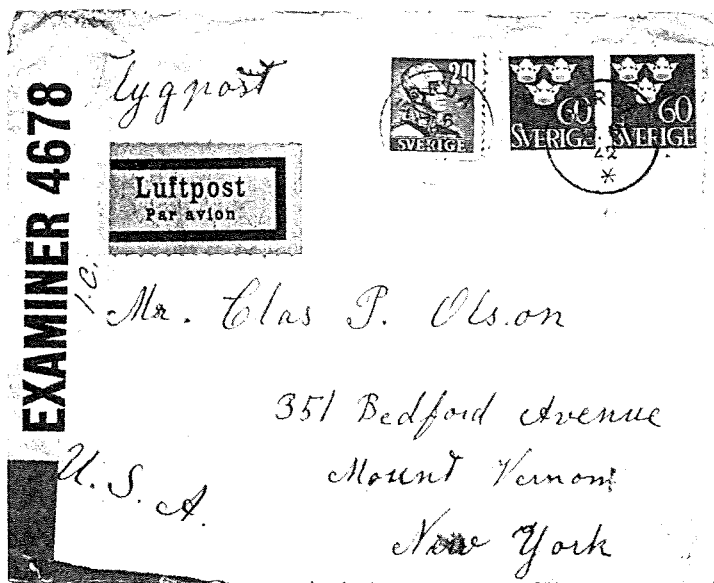
ten, og flyplassen var følgelig meget velegnet for start og landing selv i tykk tåke. På strekningen Göteborg-Stockholm var flyene i den første tiden tildelt en smal luftkorridor. Man navigerte etter lysene fra de svenske byene og etter signalene fra et radiofyr på Smøgen. Tys-

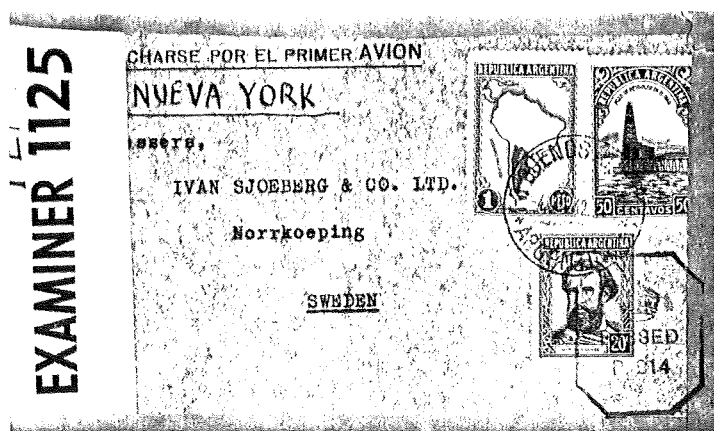
Kong Haakon hilser på de norske flygerne på Stockholmsruten under et besøk på Leuchars flystasjon i mai 1942.

kerne på sin side lot en støysender og et falskt fyr gjøre sitt beste for å sette signalene fra Smøgen ut av spill. I tillegg hadde tyskerne sine spioner fast stasjonert på Bromma som nøye overvåket Englandsflyene. Bernt Balchen skriver i sin bok «Kom Nord med meg» at bl. a. sjefen for Deutsche Luft-hansa på Bromma var «en notorisk nazi-spion».

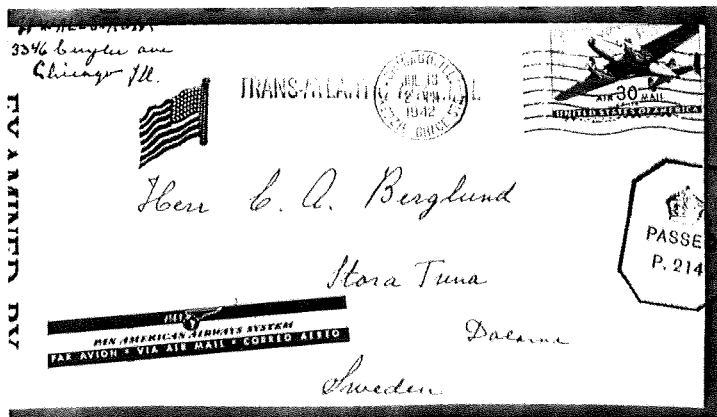
I et brev datert 15. juni 1942 fra sjefen for Flygervåpnenes Felleskommando (F.F.K.), admiral Hjalmar Riiser-Larsen, til Utenriksdepartementet, heter det at så lenge tyskerne bare foretok skytning fra bakken mot flyene - noe som inntil da hadde inntruffet minst tre ganger - var risikoen for nedskytning liten. Man antok at tyskerne beskjøt flyene etter innstilte lytteapparater. Ifølge flygernes rapporter, var retningen på skuddene riktige, men brannrørene var innstilt på altfor lav høyde, slik at granatene eksploderte atskillig under flyene. Ved to tilfeller var imidlertid et fly blitt kalt opp pr. radio ved sin riktige signatur mens det var over Skagerak og beordret ned i lavere høyde med forandring av kurs p.g.a. møtende fly. Et av telegrammene var sendt av trafikk-ledelsen på Bromma, mens det ikke hadde vært mulig å oppspore kilden til det andre telegrammet. Det var åpenbart at norske militære hadde mistanke om at tyskerne sto bak disse forsøkene på å få de norske flyene til å fly lavere. Etter at svenskene fra mars 1942 hadde sine egne fly på strekningen, førte de norske flyene ikke lenger nøytral svensk kurerpost, og man antok at tyskerne nå ikke hadde noen som helst grunn til å la de norske flyene fortsette sine flyginger på Stockholm. «Når en endelig tar i

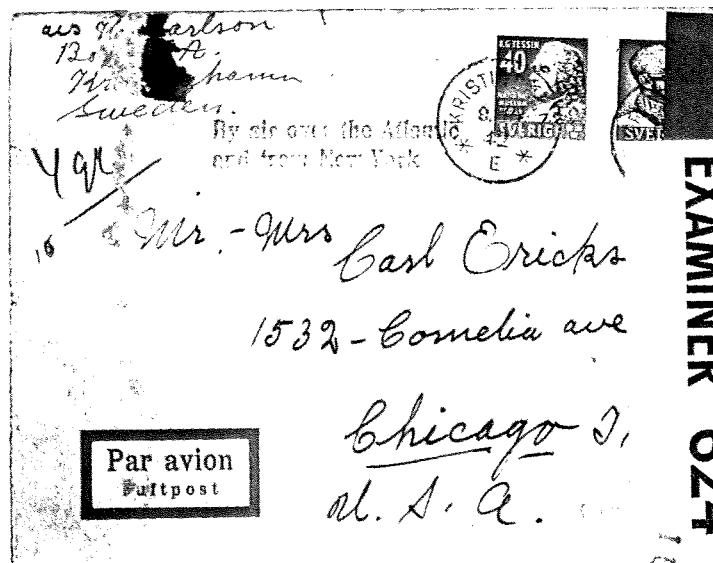
Brev stemplet Garda 17. juni 1942, adressert til New York. Brevet er sannsynligvis sendt med flyet «Gripen» til Skottland. På hjemtur ca. 20. juni ble «Gripen» angrepet av et tyske jagerfly over Skagerak, men klarte å ta seg fram til Bromma. En del av posten ble skadd. Etter denne hendelsen innstilte de svenske flyene trafikken til nettene ble mørkere. Brevet er ikke sensurert ved ankomst til England, men er derimot sensurert av britene på Bermuda på vei til New York fra Lisboa med clipperruten.

Brev stemplet Buenos Aires 4. juli 1942, adressert til Norrköping, Sverige. Brevet er trolig sendt med amerikansk fly fra Buenos Aires til New York - og er sensurert av britiske myndigheter under mellomlanding på Trinidad. Fra New York har brevet gått til Lisboa med clipperruten og derfra til England. Brevet er sensurert for annen gang ved ankomst til England. Brevet er deretter fraktet til Leuchars flystasjon i Skottland hvor det muligens er sendt til Sverige med norsk eller britisk fly. Det kan også tenkes at brevet har ligget i England til midten av august da de svenske flyene gjenopptok trafikken.

Brev stemplet Chicago 13. juli 1942, adressert til Dalarne, Sverige. Brevet er sendt med Pan Am's clipperrute til Lisboa og videre til England - og deretter med Stockholmsruten fra Skottland. Brevet er ankomststemplet Store Tuna 19.8.42 som viser at brevet trolig har blitt liggende i England i påvente av at de svenske flyene gjenopptok flygingene på Skottland i midten av august 1942. Brevet er trolig sensurert to ganger av britiske myndigheter - en gang på Bermuda (til venstre) og en gang i England (til høyre).

Brev stemplet Kristinehamn 9. oktober 1942, adressert til Chicago. Brevet er sendt via Stockholmsruten - over Skagerak - og videresendt med Clipperruten fra Lisboa. Brevet er kun sensurert av britene på Bermuda.

betraktning at passasjerene nu så å si utelukkende er krigsmenn, er det nærmest uforståelig at tyskerne ikke har vært etter våre fly med jagere allerede», heter det i brevet fra Riiser-Larsen. Han mente til stor forsiktig-

het, og opplyste at en fra norsk side hadde bedt britene søke svenske myndigheter om tillatelse til å få en bredere innflygingssone slik at man kunne variere kursen fra langt sør over Jylland til langt nordfor Skagerak.

«Inntil så kunde skje burde der bare gå ett, i høyden to fly, ad gangen og Skagerak burde ikke være helt uten skydekke».

Tyske jagerfly angriper

Få dager etter (ca. 20. juni 1942) ble det svenske flyet «Gripen» med Marshall Lindholm som pilot, angrepet av tyske jagerfly på vei fra Skottland. Til tross for adskillige kulehull, klarte flyet å ta seg frem til Bromma. En del av posten ble skadd. «Gripen» hadde fløyet på Skottlandsruten fra åpningen av ruten i mars 1942. Flyet var utrustet med spesielt surstoffutstyr for flyging opp til maksimalhøyde på 7.000 meter.

Etter denne episoden innstilte de svenske flyene trafikken til nettene ble noe mørkere. De svenske flyene startet igjen fra midten av august 1942, og flygingene fortsatte til mars 1943 for deretter igjen å bli avbrutt av den lyse årstiden. Det ble også lagt begrensninger på de norske flygingene i den lyse årstiden.

Første norske fly - «Loch Le-sja» - ble skutt ned over Ska-gerak natten mellom 3. og 4. april 1943. Flygeren Erik En-genæs og telegrafisten Odd-var Wenger omkom. Enge-næs var med på å ferge de første Lodestar-flyene over fra USA sommeren 1941, og var også annenflyger ved den første turen med norske fly og norsk bestning på Stockholmsruten 19. august 1941. Både Engenæs og Wen-ger hadde før krigen vært knyttet til Widerøes Flyve-selskap.

Sommeren 1943 ble det på nytt lagt restriksjoner på flygingene på grunn av de lyse sommernettene og økt tysk jagerflyaktivitet. Britene stoppet all flyging med de

langsomme Lodestar-flyene over Skagerak, - bl.a. de norske flyene - og tillot kun små hurtiggående og sivilregistrerte Mosquito-fly å fly til Stockholm. På grunn av flygestoppen over Skagerak sommeren og store deler av høsten 1943, overtok de britiske Mosquitos transporten av de norske kurérforsendelsene (ca. 30 kg. pr. tur). Det er også mulig at en del vanlig post gikk med Mosquito-flyene. Den sporadiske overfart med de langsomme norske og svenske flyene, innebar forsinkelser med postforsendelsene ved siden av at norske myndigheter ikke fikk over norske frivillige.

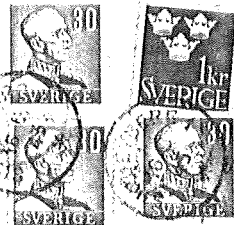
Faren flyene ble utsatt for på denne tiden, ble demonstrert på en dramatisk måte da det svenske flyet «Gladan» ble skutt ned natten mellom 27. og 28. august 1943, bare kort tid etter at de svenske flyene igjen hadde gjenopptatt flygingene etter en lengre pause. Aerotransports sjefspilot K.G.Lindner og flyets annempilot Aak Møhne omkom sammen med tre passasjerer. Etter en pause ble de svenske flygingene gjenopptatt i slutten av september, og fortsatte inntil flyet «Gripen» ble angrepet av et tysk jagerfly utenfor den svenske vestkysten 22. oktober 1943 på vei fra Skottland til Stockholm. Flyet måtte nødlande på den svenske vestkysten ved Smögen og tok fyr. Tretten personer mistet livet, blant dem fem svensker, seks russere, en engelskmann og en amerikaner. Kun to personer overlevde. Det er ikke kjent om flyet medbrakte post. I forbindelse med denne nedskytningen, hevdet svensk presse at tyskerne hadde observasjonsbåter liggende utenfor svenskekysten og lytteposter langs norske- og danskekys-

EXAMINER 5262

EBOLAGET ARCHIMEDES

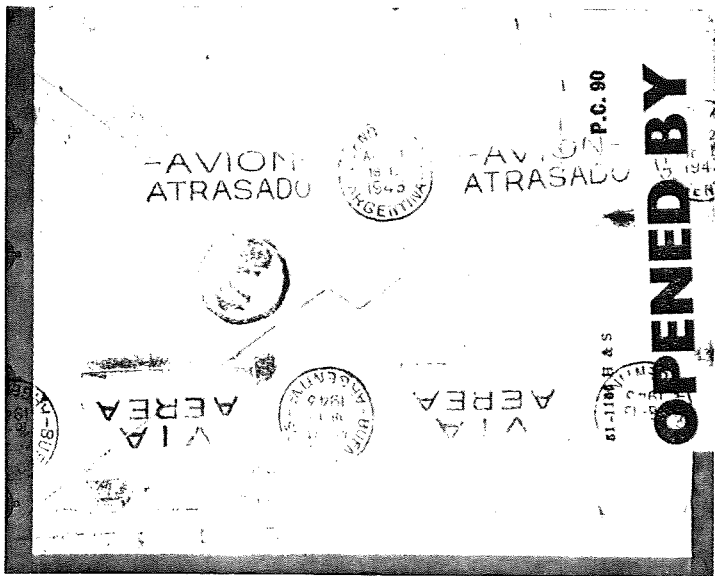
P. O. BOX 332
STOCKHOLM 1
SWEDENCompania Comercial Sueco-Argentina, S.A.,
Chacabuco 500,
Buenos Aires,
Argentina.Par avion
Luftpost

Via England.

23/8

102

Brev stemplet Sundbyberg 16. juni 1943, adressert til Buenos Aires. Ankomststemplet Buenos Aires 21. august 1943 - noe over to måneder senere. Brevet er trolig sensurert både i England og på Bermuda - og er videresendt til Argentina via New York. Det var bare sporadiske transporter over Skagerak sommeren og høsten 1943 p.g.a. økt tysk jagerflyaktivitet.

ten. Disse ga de tyske jagerflyene beskjed når Stockholmsflyene nærmet seg. Etter dette stoppet de svenske Skagerak-flygingene, og kom først igang igjen i februar 1944. Denne gang etter at det var inngått en avtale med tyskerne om «fritt leide» langs en avtalt rute.

Tre dager etter nedskytningen av «Gripen», var ulykken ute på nytt. Denne gang var det et norsk Lodestar-fly som natten til 25. oktober 1943 fikk motorvanskeligheter midt over Nordsjøen. Flyet klarte å komme fram til Leuchars på én motor, men havarerte utenfor fly-

Brev stemplet Stockholm 28. juli 1943, adressert til Philadelphia, USA. Brevet har kommet fram via Stockholmsruten og clipperflyene fra Lisboa - til tross for sterke innskrenkninger i Stockholmsruten sommeren 1943. Sensurert av amerikanske myndigheter ved ankomst til USA.

plassen. Alle ombord omkom, inklusive flygeren Martin Hamre, som inntil da var den norske flyger som hadde flest turer over Nordsjøen.

Norsk flygeledelse fra 1943

På grunn av britiske restriksjoner på flyginger med bl.a. Lodestar-flyene utover sommeren 1943, oppsto det en stigende utålmodighet på norsk side. Stockholmsruten var en livsnerve for norske myndigheter, og man tok et initiativ overfor britene for mer di-

rette å overta det fulle ansvar og drift av de norske flyene - som inntil dette tidspunkt var underlagt BOACs flygeledelse. En komité under ledelse av oberstløytnant B.F. Motzfeldt fikk i oppdrag å forhandle seg frem til en ny avtale med britene. På norsk side ønsket man å få en norsk flygeledelse, slik at norske instanser kunne bestemme når flyene skulle gå, og ba om full kontroll over den norske ruten. Samtidig sa man seg villig til å overta

alt økonomisk ansvar om ulykken skulle være ute. Flyene skulle fortsatt - rent formelt - gå i BOAC's navn. I de forhandlinger som fulgte ble det fra britisk side pekt på at BOAC anså det - under de rådende omstendigheter - å være det rene selvmord å fly på Stockholmsruten med de langsomme Lodestar-flyene. Fra norsk side ble det svart at man var beredt til å ta risikoen ved fra tid til annen å sende fly over når været var gunstig. Britene ga etter for de norske kravene under den forutsetning at BOAC var uten ansvar for disse turene. Britene var imidlertid beredt til å fortsette egne flyginger med de små og hurtiggående Mosquitos. Den gamle avtalen med britene opphørte 16. oktober 1943, og de norske flyene ble deretter drevet for norsk regning og risiko - men fløy rent formelt i BOAC's navn. Den totale britiske kvoten var på dette tidspunkt 60 flyanløp i måneden i Sverige. Av disse skulle de norske flyene få 30.

nft utstillinger

AMERIPEX 86

I forbindelse med utstillingen AMERIPEX 86, som skal holdes i Chicago i dagene 22. mai—1. juni 1986, ble det i november holdt en såkalt «stamp design unveiling ceremony». Det vil kort og godt si at man for et stort publikum presenterte utseendet til det utstillingsfrimerket som det amerikanske postvesen skal utgi i 1985...

Frimerket, som tydelig tilkjennegir at det er AMERIPEX 86 det dreier seg om, bærer ellers et portrett av Benjamin Franklin og får et «frimerke på frimerke»-motiv. Utstillingen vil komme til å få mer enn 800 deltakere med 67 000 ark.

Makulaturtrykk på markedet

Av Paul H. Jensen

I den senere tid har det dukket opp på forskjellige auksjoner perforeringsvarianter av norske frimerker fra perioden 1974—1982. Mengdene av disse er nå så store at katalogkomiteen for Norgeskatalogen har slått alarm og bedt Postverket å undersøke om det kan være tale om tyverier av makulatur fra trykkeriet. Det alt vesentlige av disse feilperforerte frimerkene er produsert hos Emil Moestue & Co, og det er nærliggende å tro at kilden til en eventuell lekkasje ligger der.

Det er flere ting som taler for at det er *stjålet makulatur* som er kommet ut på markedet. Først og fremst opplyser auksjonsfirmaer som har hatt materialet i sine kataloger at alt har vært fra samme innleverer. For det annet er et objekt på DANOs auksjon nr. 31, den første Norwex-blokken, som er delvis uperforert, forsynt med en blåbyantstrek, som er det vanlige tegn på at arket er makulatur, og for det tredje finner man på to forskjellige auksjoner delvis takkede eksemplarer av NK 805 med samme arknummer — 094903. Det er vel kjent at ved trykninger i offset blir det trykket to—tre former ved siden av hverandre, hvor hver form får samme arknummer. Ved skjæringen blir det én støt for hver form, slik at arkene ved pakkingen får fortløpende nummerering. Dersom det foreligger to feilperforerte ark med samme nummer, er muligheten for at begge skal ha kommet ut i salg på et postkontor og begge bli fanget av én samler så mikroskopisk at den nærmer seg null.

Når det gjelder dette merket er det imidlertid en mulighet for at det foreligger en oppdeling; da det er en loddrett fem-strip avbildet i en auksjonskatalog fra 1982 og et enkelt hjørneeksempel i en auksjonskatalog fra 1984, begge altså med samme arknummer. Ettersom perforering foregår før arkene skjæres fra hverandre, kan imidlertid utmerket godt to ark med samme arknummer ha samme feil.

Det er utvilsomt at Moestue har hatt vanskeligheter med perforeringen på de utgaver som er produsert etter at dypprykkrota-

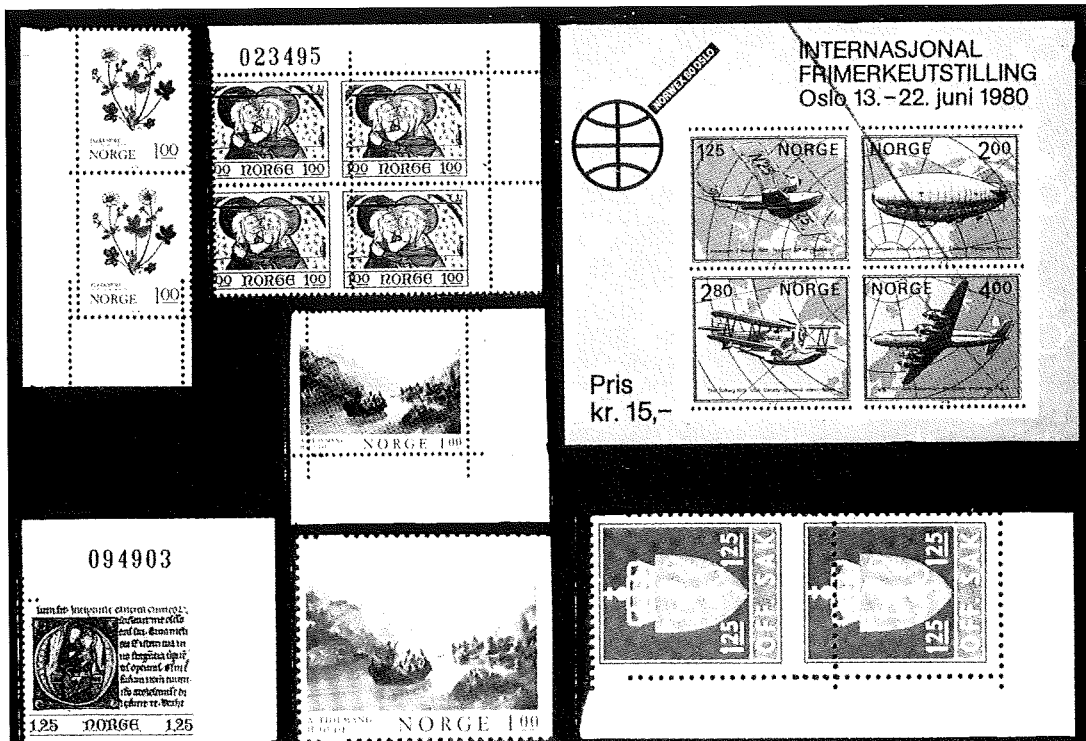
sjonspressen ble tatt ut av bruk. Denne maskinen hadde en perforeringsenhet som var en del av maskinen, slik at perforeringen fant sted på rullen. Etter at den nye maskinen for flerfarge offset ble tatt i bruk, måtte perforeringen foregå på maskinarkene, og med en kamperforeringsmaskin som teknisk ikke skilte seg så meget fra den maskin som Chr. H. Knudsen brukte for 70 år siden. Dette førte også til atskillige klager over dårlig sentrering, og videre er det helt klart at en del ark med feil har kommet ut i regulært salg.

Postpersonalet har som stående instruks at feilperforerte merker ikke skal selges eller utleveres til publikum. Denne instruks er innskjerpet flere ganger. Mengden av slikt materiell på markedet er nå så stor at det er lite sannsynlig at alt er solgt på regulær måte. Man står derfor igjen med teorien om mulighet for tyveri fra trykkeriet, og Postverkets regnskapskontor har derfor også satt i gang etterforskning.

Inntil denne etterforskning er avsluttet, bør man vise den største forsiktighet ved kjøp av slike objekter. Dersom det skulle vise seg at det virkelig er stjålet makulatur, vil for det første samlerverdien være liten, og for det annet vil Postverket kunne kreve å få tilbakelevert objektene uten erstatning. Norsk Filatelistforbund har gjort Norsk Frimerkehandler Forening oppmerksom på dette forhold, og er blitt lovet støtte. Sveriges Filatelist Förbund har på NFs oppfordring tatt kontakt med de svenske handlerne om det samme.

Imidlertid vil jeg også gjerne understreke at det er kjent slike objekter som er solgt på regulær måte fra postkontor, og som må kunne regnes som ekte feiltrykk. Det vil være av interesse å få registrert hvilke merker som er kjent, hvor man er absolutt sikker på at det ikke hviler noen skygge over ervervs måten.

På forespørsel uttaler produksjonssjef Per Engebretsen hos Emil Moestue A/S at trykkeriet overleverer både gode ark og makulatur til postverkets frimerkekontrollører, og at derfor Postverket må være ansvarlig for destruksjon av makulaturen.

Diverse norske feilperforerte merker, (makulatur?), hentet fra forskjellige auksjonskataloger det siste året.

24th SPECIAL *THEMATIC* AND *POSTAL HISTORY* AUCTION APRIL/MAY 1985

In our 24th special thematic auction we offer more than 6000 lots with more than 250 different topics from A—Z: ARCHEOLOGY to ZOOLOGY. In our springtime sale we offer more than 6000 postmarks, meters and philatelic items on over 6000 covers/cards/entires.

Among many different themes we offer the following: Archaeology, Architecture, Astronomy, Atom, Automobil & Motor, Chemistry, Christian Religion (incl. Christmas etc.), Litterature, Energy, Esperanto, United Europe, Fire, Film & Photo, Flaggs, Amateur Radio, Radio, TV, Geology and Paleontology, Bell, International Fairs, Judaisme, Carnival & Fools, Porcellain, Art & Culture, Meteorology, Music & Composers, Napoleon, Nature (incl. Agriculture, Mills, Milk, Tabacco, Wine, Beer, Water, Wood, Hunting, Furs, Nature Protection, Animals, Zoo, Insects, Flowers and many others!), Optics, Scouting, Philatelic Events, Physics, Polar Mail, Police, Red Cross & Medicine, Chess, Playing Cards & Toys, Sport & Olympic Games, Textile, Theatre, University, United Nations & UNESCO/UIT/UPU, Censored Mail, Circus, Work & Worker's Movement, Postal History, German & European History (incl. Wars & Field Post, Propaganda etc.) Fairv Tales & Mythology, Mathematics & Computer and *many, many* others!

We are winding up two significant collections:

Transport & Traffic including: Automobile, Bicycle, Railways, Air Mail, Aviation, Balloons, Helicopters, Supersonics, Glider and Zeppelin/Airships etc. Maritime & Naval Themes, Mail Coach, Space & Rockets, Traffic Safety, Tram, Cable & Mountain Rails, Underground/Metro, Motor Races, Moto-bikes and many others.

My richly illustrated catalogue will appear in late April and will be offered against a catalogue fee of DM 5.- (or 5 International Reply Coupons). Please specify your interest and reaches of your collection.

CHRISTIAN WAPLER

POSTFACH 30 37 69, D — 1000 BERLIN 30 (WEST)

(We are members of: APHV, DMG, AMERICAN TOPICAL ASSOC., AAMS, etc.)

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 7):

Gode og dårlige tider for Orkedals-farten

Av Tore Gjelsvik

Litt ut i 1890-årene var situasjonen etter hvert blitt ganske stabil på de sydvestlige deler av Trondhjemsfjorden. Det gamle dampskipet «Orkla» (Nr. 1) gikk jevnt og trutt i sine ruter på Orkedalsfjorden, mens «Uttrønderen» hadde etablert seg i faste ruter på Gulosen. Trafikken økte, og alt så lyst ut. De to rederier var begge godt fornøyd med situasjonen.

Dampskipet «Orkdal» — et mellomspill

Mot slutten av 1890-tallet var det tydelig at dampskipet «Orkla» (Nr. 1) var blitt for gammelt og lite. Det Ørkedalske Dampskibsselskab gikk følgelig til anskaffelse av et nytt og større skip. Nybåten «Orkdal» ble bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted ⅔ i 1899 og var på 152 bruttotonn og 111,2 fot, Fig. 62. Skipet avløste «Orkla» (Nr. 1) i ruten mellom Trondhjem og Orkedalen (4).

I en del år gikk det riktig bra, men så begynte problemene. I 1908 åpnet nemlig Chr. Salvesen & Chr. Thams Communications ⅔ den nye jernbanen mellom Thamshavn og Svorkmo, Thamshavnbanen, Norges første elektriske jernbane. Som en

forlengelse av jernbanen satte de inn det nye dampskipet «Orkla» (Nr. 2) mellom Thamshavn og Trondhjem. Dette skipet korresponderte naturligvis alltid med togene, og ga følgelig en bekvem direkte forbindelse fra Trondhjem og et godt stykke oppover Orkedalen.

Det var ikke noe behov for to skip på strekningen Trondhjem—Orkedalen, og kampen mellom «Orkdal» og «Orkla» (Nr. 2) ble avgjort til sistnevntes fordel i 1910. Det Ørkedalske Dampskibsselskab gikk i likvidasjon etter 41 års virksomhet. Dampskipet «Orkdal» ble solgt til konkurrenten, og forsvant etter kort tid ut av bildet.

Dampskipet «Orkdal» var postførende fra det overtok

etter «Orkla» (Nr. 1) i 1899, og frem til juli 1908. Noen filatelistiske spor etter denne postførsel er ikke dokumentert. Skipet hadde ikke postekspeditør eller eget stempel, og posten som ble levert inn ombord må enten ha vært levert videre ubehandlet eller annullert med blekk eller lignende. Nærmere detaljer gjenstår å dokumentere.

Dampskipet «Orkla» (Nr. 2) erobrer Orkedalsfjorden

Det nye «Orkla» (Nr. 2) var på hele 251 bruttotonn og 137,2 fot, og også dette dampskip ble bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted ⅔ [4]. Skipet ble sjøsatt i 1908 og var naturligvis en skrue-damper. Det gjorde tolv

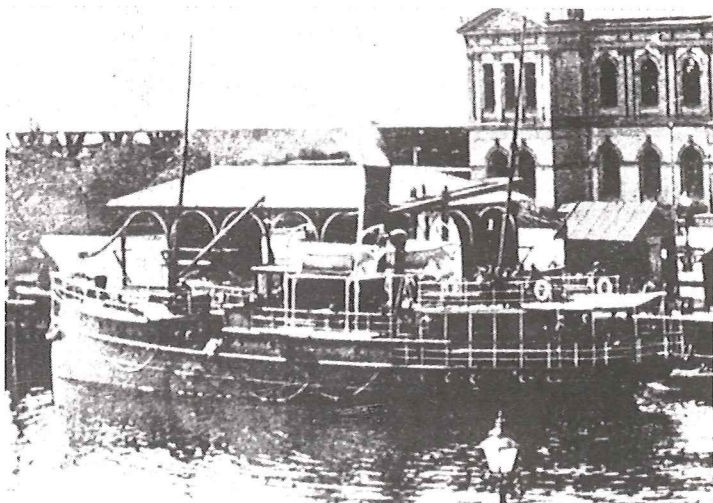

Fig. 62. Dampskipet «Orkdal». Etter Olaf T. Engvig.

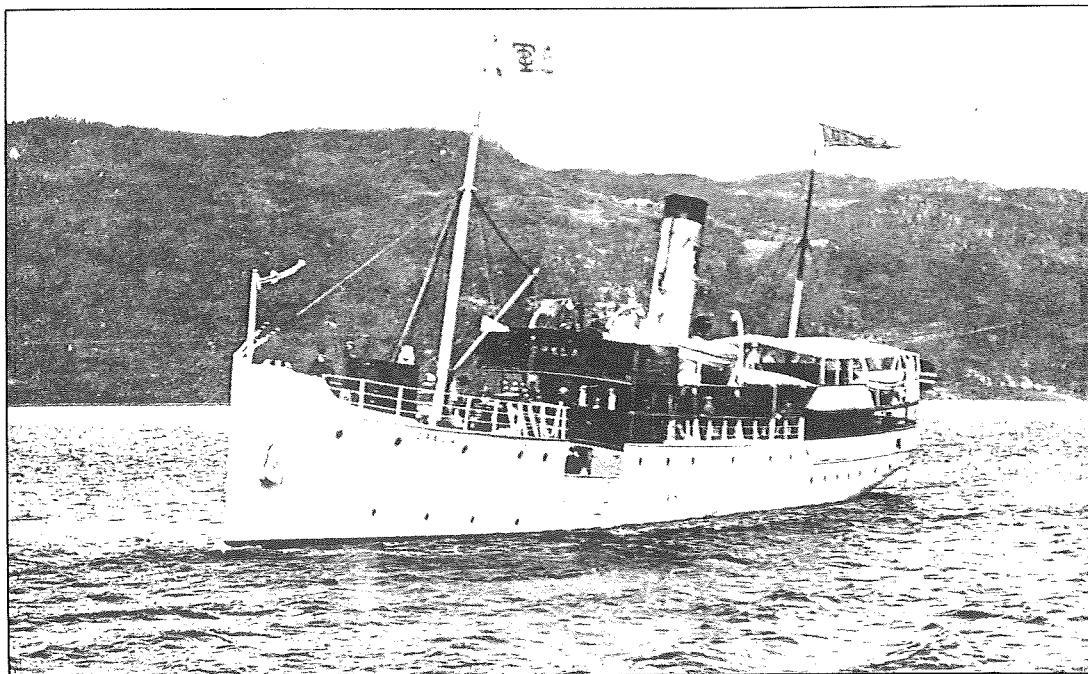

Fig. 63. Dampskipet «Orkla» (Nr. 2). Etter prospektkort.

knop. «Orkla» (Nr. 2) var i alle år hvitmalt, Fig. 63, og ble gjerne kalt Trondhjemsfjordens hvite svane.

Dampskipet «Orkla» (Nr. 2) gikk inn i rute Trondhjem—Thamshavn sommeren 1908. Communications-selskapet Salvesen & Thams hadde bygget et nytt kaianlegg hvor konkurrenten «Orkdal» ikke fikk legge til. «Orkla» (Nr. 2) korresponderte som nevnt med togene på Thamshavnbanen, og fikk også overlatt hele den offisielle postførsel mellom Trondhjem og Orkedalen. Samtidig ble Orkedalsfjordens postekspedition opprettet, og posttransporten må sees i sammenheng med denne.

«Orkla» (Nr. 2) opplevde både opp- og nedgangstider, og gikk trofast i sin rute mellom Trondhjem og Thamshavn i mange år, frem til 1. juni 1949. Skipet ble da avløst av en motorbåtrute som førte post til og fra Geitastrand. «Orkla» (Nr. 2) gikk i

opplag i 1949 og ble solgt til utlandet i 1951.

Orkedalsfjordens postekspedition

Med dampskipet «Orkla» (Nr. 2) inntrådte det en vesentlig forandring i posttransporten mellom Trondhjem og Orkedalen, idet det ble opprettet reisende postekspedisjon ombord. I postens sirkulære av 14. juli 1908 [38] heter det blant annet:

III. Orkedalsbanen aapnes for drift den 15. juli d.a. Fra dette tidspunkt sendes der konduktørpost med banko en gang daglig i hver retning mellom Thamshavn og Svorkmo.

IV. Fra Orkedalsbanens aapning sendes der post med postekspedition (2 ganger søgnedaglig, 1 gang paa søndag og helligdager) med postførende skib mellom Trondhjem og Orkedalen (Thamshavn). Postekspeditionen benævnes Orkedalsfjordens postekspedition.

Denne postekspedisjon ble

nedlagt igjen allerede 1. juli 1922, og erstattet med styrmannspost med banko. Orkedalsfjordens postekspedition var således bare i drift i 14 år. Pr. 1. oktober 1921 ble navnet forøvrig endret til Orkedalsfjords postekspedisjon.

Orkedalsfjordens postekspedition har hatt bare et poststempel, av Schweizer-type med latinske månedstall. Et avtrykk er vist på Fig. 64. Stempelet ble levert fra gravøren 11 VII 08, og er

Fig. 64. Schweizerstempel ORKEDALSFJORDENS POSTEKSP. * på frimerke NK 115. Fra forfatterens samling.

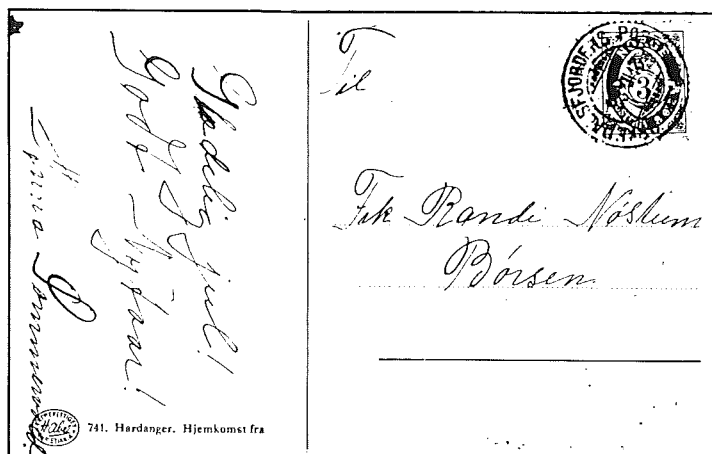

Fig. 65. Postkort til Børsen, stemplet ORKEDALSFJORDENS POSTEKSP. * 23 XII 13. Fra forfatterens samling.

registrert brukt fra 13 XII 08 til 10 IX 18. Hovedtyngden av registreringene ligger før den første verdenskrig. Det er tydelig at postmengden etter hvert har avtatt, men det burde være mulig å finne stempelet opp til nedleggelsen av postekspedisjonen i 1922. Samtlige av de kjente stempelavtrykk er i svart farge. På hele forsendelser er stempelet lettest å finne på julekort, Fig. 65.

Da trafikken på Orkedalsfjorden gikk ned i årene etter den første verdenskrig, kom det også et annet skip inn i bildet, nemlig motorbåten «Cito». Dette var et motorfartøy på 37,8 fot og ca. 15 bruttotonn [39]. Også «Cito» var eiet av Chr. Salvesen & Chr. Thams Communications A/S, men nærmere detaljer om byggested og tid har det ikke vært mulig å finne.

Motorbåten «Cito» overtok den ene av de to postførende turer på Orkedalsfjorden alle hverdager [40]. Man finner skipet i rutetabellene fra 31. mai 1919 og frem til nedleggelsen av Orkedalsfjords postekspedition pr. 1. juli 1922. Skipet finnes imidlertid omtalt allerede i postrutene for 1918 [41], så trolig kom det i fart allerede på slutten

av dette året. «Cito» utførte forøvrig fra 31. mai 1919 den daglige turen med postekspedisjon midt på dagen, mens dampskipet «Orkla» (Nr. 2) gikk med styrmannspost. «Cito» hadde følgelig postekspediter ombord og førte postflagg. Skulle det dukke opp noen avtrykk av stempelet ORKEDALSFJORDENS POSTEKSP.* fra 31. mai 1919 og utover, må det være slått på «Cito».

Det er forøvrig mulig at også stempelet til Orkedalsfjordens postekspedition kan ha vært brukt på andre ruter enn det egentlig skulle. Det vises her til Indherreds Post-

expeditions stempler som er kjent brukt på kysten mellom Trondhjem og Namsos. Det er også kjent et postkort fra Røros til Valdersund, stemplet RØROS 15 VII 09 og transittstemplet ORKEDALSFJORDENS POSTEKSP.* 16 VIII 09. Det er selvsagt mulig at det kan dreie seg om en feilsortering, men det er også mulig at det er Orkedalsfjordens postekspeditions stempel som er brukt på skip i kystruten til Namsos.

Dampskipet «Gulos» på Gulosen

Like før unionsoppløsningen kom et nytt fartøy i rute-fart mellom Trondhjem og Gulosen [4]. Det var dampskipet «Gulos», Fig. 66, tilhørende det nyetablerte Gulosens Aktie Dampskibsselskab. Skipet var en skruedamper i stål, bygget ved Kristiansands Mek. Verkstad og levert i oktober 1904. Størrelsen var 90,8 fot og 108 bruttotonn.

«Gulos» ble satt i rutefart mellom Trondhjem og Bodsberg, Bynæsset, Buviken og Børsen mot slutten av 1904. Børsens Dampskibsselskabs gamle «Uttønderen» viste seg nå fort å være overflødig,

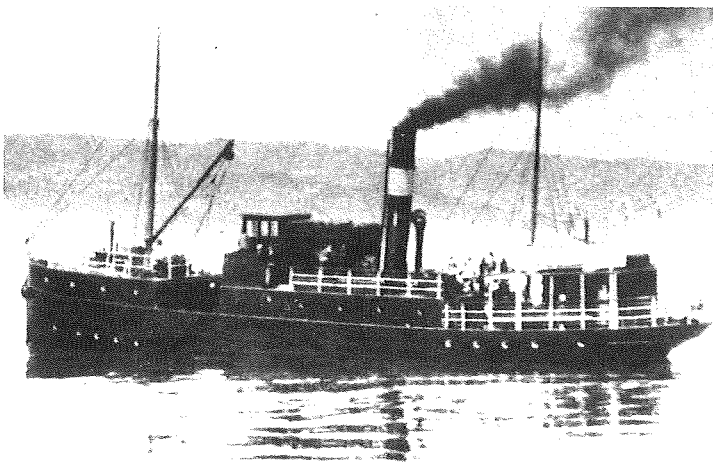

Fig. 66. Dampskipet «Gulos». Etter Olaf T. Engvig.

og ble solgt nordover i 1906. Dampskipet «Gulos» ble fort populært og trafikken økte. I 1913 ble det forlenget til 102,9 fot og 132 bruttotonn. Utover i 1920-årene overtok imidlertid bussene etter hvert trafikken. Også dampskipet «Gulos» opplevde å bli overflødig, og ble i 1929 solgt til Stavanger.

Dampskipet «Gulos» ble postførende på hele ruten fra Trondhjem til Børsen fra 1. april 1905. Det fikk da en godtgjørelse på kr. 900,— pr. år [12]. Denne godtgjørelse ble regulert flere ganger i årenes løp. Fra 1923 og frem til 1. juni 1929 dekket postførselen bare strekningen Trondhjem—Bosberg—Byneset.

Noen filatelistiske spor etter posttransporten med dampskipet «Gulos» er hittil ikke registrert. Skipet hadde ikke noe eget poststempel og heller ikke postekspeditør. Posten har tydeligvis vært ekspedert i ferdig pakket stand. Det burde imidlertid vært mulig å finne brev som har vært levert inn ombord.

Styrmannsposten på Orkedalsfjorden

Da Orkedalsfjords postekspedisjon ble nedlagt pr. 1. juli 1922, ble det opprettet styrmannspost med banko [42] på dampskipet «Orkla» (Nr. 2). Dette varte bare frem til 7. mai 1923, idet styrmannsposten til og fra Ofstad på Geitastrand fra denne dato ble overtatt av dampskipet «Orkdøln». Årsaken til dette skiftet er ikke kjent, men ligger trolig på det økonomiske plan. Ifølge Postens protokoller [12] fikk «Orkla» (nr. 2) fra 1. juli 1922 og utover en godtgjørelse på kr. 5.600,— pr. år. Dette ble fra 15. mars 1923 endret til kr. 2,50 pr. mil, men også dette må ha utgjort et betydelig beløp.

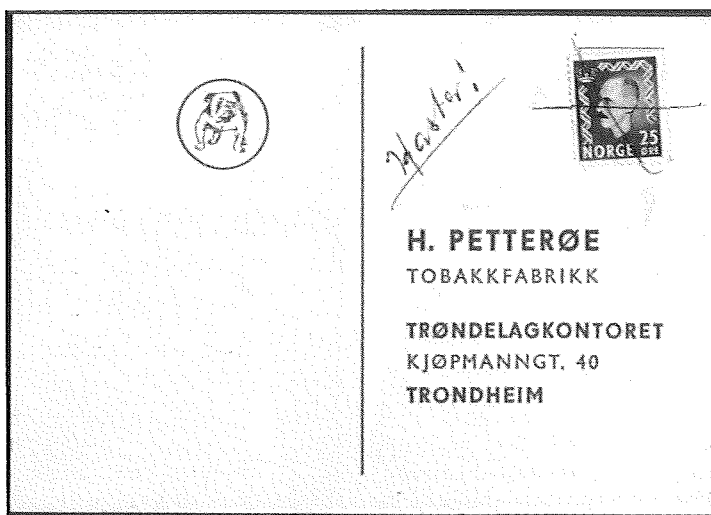

Fig. 67. Forside av postkort, trolig sendt med motorskipet «Elina» og blekkannullert ombord. Fra forfatterens samling.

Dampskipet «Orkdøln» fikk bare kr. 600,— pr. år for posten til og fra Geitastrand.

Dampskipet «Orkdøln» var det gamle dampskipet «Nydaalen» som tidligere hadde gått på Aasenfjorden og den indre del av Trondhjemsfjorden. Etter at dampskipet «Orkdal» hadde gitt opp konkurransen med «Orkla» (nr. 2) i 1910, hadde nemlig bygdefolket etablert et nytt dampskipsselskap, Orkedalsfjordens Aktie Dampskipselskap, kjøpt inn dampskipet «Nydaalen», døpt det om til «Orkdøln» og satt det i rute Trondhjem—Orkedalsøen.

Til å begynne med gikk «Orkdøln» i direkte konkurranse med «Orkla» (Nr. 2), senere ble det hovedsakelig mere typiske lasteruter. Styrmannspost med banko hadde skipet fra 7. mai 1923 til 16. juli 1929 [12]. Det ble solgt til Raakvaag Canning Co AS i 1930.

Pr. 24. juli 1929 overtok dampskipet «Orkla» (Nr. 2) på nytt styrmannsposten [12], nå mot samme godtgjørelse som «Orkdøln» hadde hatt, dvs. kr. 600,— pr. år.

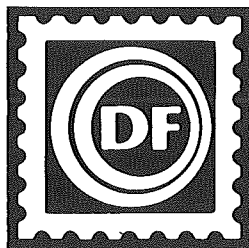
Kontrakten ble fornyet i 1938 og 1946, så «Orkla» (Nr. 2) hadde styrmannspost til skipet gikk av ruten pr. 1. juni 1949.

Hverken «Orkla» (Nr. 2) eller «Orkdøln» hadde hatt noe eget poststempel i styrmannspostperioden. Det er heller ikke kjent noen blekkannulleringer eller brev påskifter. Posten har nok for det meste gått pakket, men et eller annet brev må ha vært levert inn ombord. Den som leter lenge nok, vil trolig finne.

Motorbåtruten 1949—57

«Dampskipet «Orkla» (Nr. 2) gikk ut av fart pr. 1. juni 1949 og ble etterfulgt av en motorbåtrute mellom Thamshavn og Trondheim frem til januar 1957. Ruten hadde en daglig avgang i hver retning, og korresponderte med togene på Thamshavnbanen. I tiden til og med mai 1954 førte motorbåten styrmannspost eller skipspost til og fra Geitastrand. Senere var det ingen offisiell postførsel.

Rutetabellene sier ikke noe om hvilket fartøy som har vært i virksomhet, men

HELE VERDEN

inkludert mange prisbelønte samlinger og flere bo
vil bli presentert på vår 38. offentlige auksjon

21. — 24. april 1985

HOTEL INTERNATIONAL, ZÜRICH-OERLIKON

NORGE Nr. 1 postfrisk med gummi

Høydepunktene inkluderer NORGE (to imponerende samlinger inkl. brevarkiv); USA klassiske brev; GREKENLAND (Maximus del 4 inkludert «små hoder»); PORTUGAL + KOLONIER (Leote del 2 — største og siste avdeling); CANADA; NOVA SCOTIA + BRITISKE KOLONIER (klassiske brev); ITALIA + STATER spesielt Sicilia; ØSTERRIKE + LEVANTEN; SCHWEIZ; FLYPOST; interessant presentasjon av ASIA og SYD-AMERIKA; MIDTØSTEN (med vektig SAUDI-ARABIA); også samlinger og handlerlots, etc.

Den offentlige auksjonen er presentert i to kataloger:

Nr. 1: Skandinavia, Storbritannia + Samveldet, Oversjø, Flypost

Nr. 2: Europa

Postauksjon: Katalog Nr. 3 — hele verden (siste dag 24. april 1985)

Katalog 1, 2 eller 3: Hver SFr20,- inkludert sendt med flypost

DAVID FELDMAN S.A.

Case Postale 81, 1213 Onex, Geneva, Switzerland

Kontor: 175, route de Chancy, Geneva, Switzerland

Telefon 57 25 30 (3 linjer) **TELEX 422 757 DFSA CH**

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

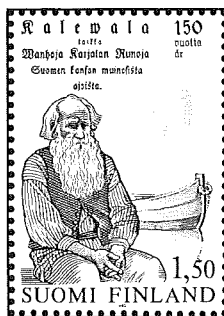
Finland.

18/2: Et frimerke med en ikon som motiv. Merket får pålydende 1,50 mk. og utgis i anledning av at det 100 år siden Finlands ortodokse kirkes indre misjon ble grunnlagt. Lovene for de hellige fedre Sergei og Herman's ordner ble godkjent 20. januar 1885 i Finlands senat. Bakgrunnen for opprettelsen av organisasjonen var behovet for å høyne de karelske

ortodokses åndelige og kunnskapsmessige utdannelsesnivå. En målsetting var også å for-finske den ortodokse kirken i Karelen. Frimerkets motiv er en ikon som ble malt til ordenenes 100-års fest. Merket er tegnet av Pentti Rahikainen og trykkes i firefarvet offset i Finlands Banks Seddeltrykkeri.

28/2: To frimerker i anledning av at det er 150 år siden den første utgaven av Finlands na-

Kalevala 150 år

sjonal-epos Kalevala ble ferdig. Merkene får pålydende 1,50 mk og 2,10 mk, og er tegnet av Eeva Oivo. De trykkes i to gravtrykkfarver og fire offsettrykkfarver av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

Merket med det laveste pålydende viser Pedri Semeikka, som døde i 1915. Han var ikke bare en av de beste rune-sangerne i grenseområdene i Karelen, men også en dyktig villrein- og bjørne-jeger. Som sanger akkompagnerte han seg selv på kantele. Frimerkemotivet er tegnet etter et foto av ham, tatt i 1907.

Merket med pålydende 2,10 mk presenterer Finlands beste legendeforteller, Larin Paraske, som døde i 1904. Hun hadde en utrolig god hukommelse, og det er nedtegnet runer og trollformler i et antall av 32.000 vers, foruten ordstev o.a. fra folketradisjonen. Hun er med rette kalt «Finlands skaldinne». Frimerkemotivet er hentet fra et maleri utført i 1893.

15/5: Et frimerke i anledning frimerkeutstillingen NORDIA 85. Merket har pålydende 1,50 mk, men koster 10,00 mk. Mellomlegget på 8,50 mk er «inngangs-avgift» til utstillingen. Nettogevinsten tilfaller Postmuseums-stiftelsen og skal brukes til virksomhet som fremmer postmuseumsvirksomheten og filatelen. Merket selges på utstillingen i tiden 15/5-19/5 og gjennom Postens Frimerkesentral - med bestillingsfrist 15/4 1985.

Billedmotivet er statuen «Sjöjungfrun» omgitt av fire sjøløver. Statuen ble laget av Ville Vallgren i 1905 og ble reist på Salutorget i Helsingfors i 1908. Nå er statuen mer kjent under navnet «Havis Amanda.» Den er med

Til seriøse samlere leverer vi frimærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene tilsendes portofrit og uden købetvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn samt U.S.A.

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Polen.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

tiden blitt et slags symbol for Helsingfors by og er en populær severdighet. Motivet til frimerket som nå utgis, ble tegnet av kunstneren Signe Hammarsten Jansson som utkast til et spesialfrimerke for den internasjonale frimerkeutstillingen i 1948.

Opplaget av dette frimerket er ikke fastsatt. Opplaget kommer til å bli det sammenlagte antall frimerker som rekvireres av Postens frimærkscentrals kunder i abonnement og engangsbestillinger — og av de frimerker som selges på utstillingen.

Merket slik det nå foreligger, er tegnet av Pentti Rahikainen, og det trykkes i to gråvurfarger og en offsett rykkfarge av Finlands Banks seddeltrykkeri.

Færøyene

1/4: To frimerker EUropa-Cept, med det felles temaet «Musikk» som alle de andre

Holland.

Mens færøyingene på det vokale området har en arv som ikke står tilbake for den andre land har bevart gjennom tidene, finnes det ingen tradisjon på Færøyene for instrumentalmusikk. Heller ikke finnes det noe spesielt færøysk musikkinstrument. Dyktige utenlandske musikklærere ha imidlertid de senere årene undervist færøysk ungdom i bruk av flerer forskjellige instrumenter. De fleste musikklærerne - for tiden 12-14 - kommer fra Island, Norge, Danmark, Sverige og England. Disse har gjort det mulig å etablere et symfoniorkester. Unge, talentfulle komponister er nå også begynt å skrive instrumentalmusikk.

Island

20/3: Fire frimerker som avbilder blomster. Pålydende blir 800 aurar, 900 aurar, 1600 aurar og 1700 aurar, og blomstene som avbildes blir henholdsvis Teiebær (*Rubus saxatilis*),

Blomster

Bergveronica (*Veronica fruticans*), Strandert (*Lathyrus japonicus*) og Gullrublomb (*Draba alpina*). Merkenes trykkes i flerfarve-trykk i Sveits.

EUROPA forøvrig

Albania

12/7: 15, 25, 80 q og 2.60 L. malerier samt en blokk 1.90 L.

29/11: 80 q og 1.10 L. samt en blokk 1.90 L til 40-årsdagen for revolusjonen 29. november 1944.

I desember: 15, 25 q og 1.20 og 2.20 L skogen som rekreasjonssted.

Andorra.

FRANSK

11/2: 10 fr. i dagligserie med motiv et gammel andorransk våpen.

SPANSK

6/12: 17 Pta. julen 1984.

Belgia

14/1: 22 fr. til 850-årsdagen for den hellige Norberts død.

21/1: 12 fr. «Europalia-Festival.»

Bulgaria

23/11: 5 st. og 1 L. bulgarske fjernsynstårn.

5/12: 5 og 13 st. nyttårsmerker.

10/12: 5, 30 og 42 st. med malerier av kunstneren Stojan Wenev.

14/12: 13, 25, 30, 42 og 60 st. samt en blokk, 1 L sommerfugler.

18/12: 13 st. til 50 års dødsdagen til Augusto Sandino fra Nicaragua.

21/12: 42 st. til 40-året for opprettelsen av den int. organisasjon for sivil luftfart.
 28/12: 5, 13, 30 og 42 st. samt en blokk 1 L. til 500-året for Raffaels fødsel.
 29/12: 13 st. til sjøsettingen av det nye passasjerskipet «SOFIA».
 2/1: 3 x 50 st. til 100-året for Helsingfors-konferansen.

England

12/3: 17, 22, 29, 31 og 34 p. insekter.

Guernsey

9/5: 22 p. til 40-året for fredsslutningen i 1945.

Frankrike

16/1: 3 fr. Francophonie (fransk språk)
 28/1: 2.50 fr. år TV.
 15/2: 2.10 fr. Valentins dag.
 25/2: Seks merker i en serie med berømte personer: 1.70 + 0.40 fr. Jules Romains, 1.70 + 0.40 fr. Jean-Paul Sartre, 1.70 + 0.40 fr. Romain Rolland, 2.10 + 0.50 fr. Viktor Hugo, 2.10 + 0.50 fr. Francois Mauriac og 2.10 + 0.50 fr. Roland Dorgèes.

Irland

26/11: 17 p. Julen 1984.

Italia

15/1: 350 L. informasjon og nyheter gjennom pressen.
 23/1: 250 L. gamle mennesker og deres problemer.

Jugoslavia

I november: Et provisorium 6.00/4.00D.

Liechtenstein

11/3: 50 og 80 R. CEPT 1985.
 11/3: 50 R., 1.00 og 1.70 fr. liechtensteinske klostre.

Luxemburg

4/3: 4, 7, 10 og 30 fr. som gjengir medaljer, som befinner seg i myntkabinettet i statsmuseet i Luxemburg.
 4/3: Tre minnemerker 1985: 10 fr. 50 år luxemburgske fekteforbund, 10 fr. bilen 100 år og 10 fr. 100 år teletjeneste i landet.
 4/3: 10 fr. i forbindelse med pave Johannes Paul II i Luxemburg.

Portugal

23/1: Fire merker militæruniformer:
 20 E. infanterie-grenader fra 1740, 46 E. offiser fra 5. kavaleriregiment fra 1810, 60 E. korporal i artilleriet 1892 og 100 E. pioner 1985.
 13/2: 20 E. i serien 500 år portugisiske kakler.

Azorene

13/2: 20, 40, 46 og 60 E. insekter.

Romania

12/11: 1 og 2 L. 100 år elektrisk gatebelysning i Timisoara.
 Høsten 84: 50 b, 2 x 1L. og 2 L. beskyttede fugler i Donau-deltaet.
 Høsten 84: Jubileer 1984, 50 b., 1, 2, 3, 4 og 5 L.

Sovjet

1/10: En blokk, 50 Kop. 5. årsmøte sovjetisk filatelistforbund.
 5/9: 3 R. naturvern.
 4/10: 5, 20 og 45 Ko. samt en blokk, 50 Kop. kosmisk fjernsyn.
 7/10: 35 år DDR, 5 Kop.
 8/10: 5 Kop. 40 år befrielse av Ukraina
 12-27/10: 5 x 5 Kop. til 60-året for opprettelsen av sovjetrepublikkene Modau, Kirkisien, Tadsjikistan, Usbekistan, Turkmenistan.
 26/11: 5 Kop. 60 år Mongolia
 4/12: 50 Kop. i en blokk, naturvern.
 4/12: 5 Kop. nyttårsmerke.
 12/12: 3, 5, 10 og 20 Kop. galme brannvogn.

Tyrkisk republik, Nord-Cypros

15/1: 20 og 70 TL. til ett års dødsdag for Dr. Fazil Küçük.

Vest-Tyskland (DDR)

21/2: To merker med tillegg i årets serie, sport:
 80 + 40 Pf. bowling og 120 + 60 Pf. kano
 21/2: 60 Pf. for 1000-året for markeds- og myntrettigheter.
 21/2: 80 Pf. til 30-året for Bonn-København-erklæringen.

Vest-Berlin

21/2: Årets sportsserie med to merker:
 80 + 40 Pf. basketball og 120 + 60 Pf. bordtennis.

Øst-Tyskland (DDR)

5/2: Historiske postkasser, 4 stk. trykt sammen i 4-blokk:
 10 Pf. postkasse fra 1850, 20 Pf. postkasse fra 1860, 35 Pf. postkasse fra 1900 og 50 Pf. postkasse fra 1920.
 12/2: En blokk, 85 Pf. til gjenåpningen av Semper-operaen i Dresden 1985.

Ungarn

17/12: 1 Ft. Julen 1984.
 28/12: Sju merker med ugler som motiv:
 1 Ft. Athene Noctus, 1 Ft. Tyto alba, 2 Ft. Asio otus, 2 Ft. Strix aluco, 4 Ft. Nyctea scandiaca, 6 Ft. Strix uralensis og 8 Ft. Bubo bubo.
 2/1: En blokk, 20 Ft. til den ungarske olympiske komité 90-årsjubileum.

Østerrike

25/1: 4.50 S 200 år. Diözese Linz med et interiør fra Linz Domkirke som motiv.
 15/2: 4.50 S. 25 år i yrkesinstituttet
 22/2: 2000 år i Bregenz.

FN
GENEVE

0.50 og 0.80 fr. til 10-året for FN-universitet i Tokio

WIEN

8.50 S. til 10-året for FN-universitet i Tokio.

Stor eller liten N i Nidelven

Etter å ha lest «Skip og post i Hamburgruten 1853—1865» av Tore Gjelsvik på side 25 — hvor det står om skrivemåten av «Nidelven» (enten stor eller liten N som forbokstav), så er det en ting jeg lurer på: Var postekspeditør Johan Ludvig Lavenger på jobb den 20.6.62, eller hva er grunnen til at et av objektene på Germetens auksjon 24. november denne datoen er blitt annullert med stor N i Nidelven...?

Erik Olafsen
1168 Oslo 11

Erik Olafsen har helt rett i sine observasjoner. På det omtalte auksjonsobjekt er Nidelven skrevet med stor N som forbokstav, mens de tidligere registrerte blekkannulleringer fra samme dato er med stor liten n. Håndskriften er tydeligvis den samme. Postekspeditøren, trolig Christian Peter Kreutz Scharffenberg, har følgelig den 26/6 62 vekslet mellom stor N og stor liten n som forbokstav i Nidelven.

I min tidligere omtale av dampskipet «Nidelven» i Hamburgruten, fant jeg det riktig å uttrykke meg litt forsiktig, slik: «Selv om det daterbare materialet hittil er svært beskjedent, synes dette å indikere...» Det som senere har kommet til av tidligere ikke registrert, men daterbart materiale, har hittil føyet seg pent inn i bildet. Det aktuelle auksjonsobjekt er foreløpig det eneste unntak, og må vel inntil videre betraktes som unntaket som bekrefter regelen. Det viser imidlertid klart hvor vanskelig det kan være å systematisere og generalisere.

Tore Gjelsvik

Spekulative opplagstall

HR. REDAKTØR:

Angående Jon Klemmentsens innlegg i NFT nr 1/1985.

Klemmentsen hevder i sitt innlegg at land med få innbyggere og dertil forholdsvis høye

opplagstall er spekulative. Dette kan da umulig stemme? Etter mitt skjønn er det antall forskjellige merker og pålydende som avgjør om et land er spekulativt. Å regne «Antall innbyggere bak hvert merke» synes jeg mildt sagt høres litt fjollet ut.

Dette er for å si det rett ut en provokasjon og fornærmelse mot samlere av disse landene han nevner. Klemmentsen har gjort seg opp følgende mening etter sin «undersøkelse»:

- Vatikanet og Andorra bør bannlyses av FIP.

- Færøyene, San Marino, Jersey, Guernsey og Isle of Man bør bannlyses/boikottes av samlere.

- Vest-Berlin og Island bør unngås av samlere.

Dette vitner bare om hva slags samler Klemmentsen er, nemlig en som er så kortsynt at han aldri samler noe utenomnordisk, knapt nok nordisk aksepteres, kun Norge er tingen... (HEIA NORGE!)

Vennlig hilsen **EHJ**, Stavanger

PS. Skal vi regne på denne måten er jo østlandene de mest seriøse i verden...

D.S.

Skriv efter
gratis prisliste

Stemplet postfrisk

Danmark
Færøerne
Grønland

Jensen & Faurischou
Vestergade 41^{II}
DK-5000 Odense C
Tlf 09-113558

nft

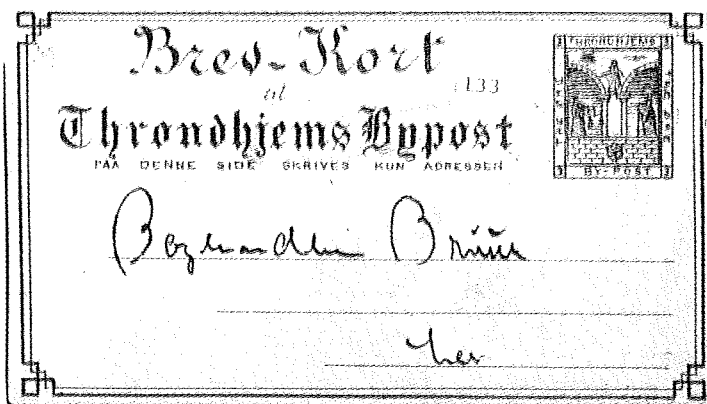
auksjoner i inn- og utland

v/Harald Steino

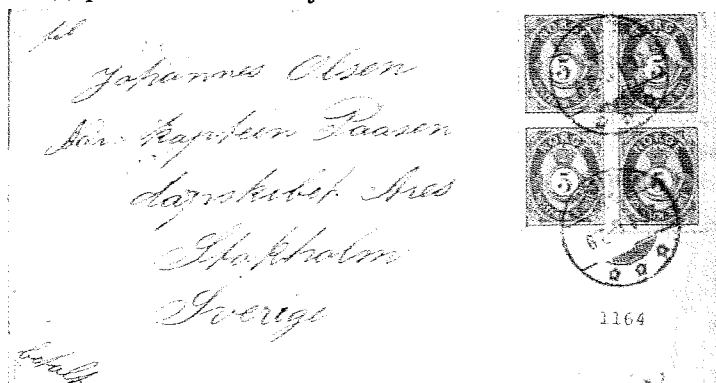
DANO Frimerkeauksjoner hadde med tilsammen 1794 objekter på sin 31. auksjon den 19. januar. Det var 160 budgivere i salen, og på forhånd var over 500 skriftlige budsedler innsendt. Resultatlisten viser at 60% av det utenlandske materialet og 90% av de norske objektene ble solgt til priser som var gjennomgående meget gode. Total omsetning ble litt under en million kroner eks. salær.

Av skilling Oscar I ble en loddrett tre-stripe av NK 2, stemplet Sandøund 24.7.1860, solgt for kr. 8800. Utropet var kr. 600,-. Et singelt NK 2 med nummerstempel 329 i luksuskvalitet oppnådde kr. 2500,- mot utrop kr. 700,-. Par av 3 skilling Oscar I, stemplet Sandøund 13.9.1859, og med mørk, god farge, hadde utrop på kr. 800,-, men siste budgiver måtte opp i kr. 2100,-. Et skilling Oscar I med luksusstempel Henningsvær 29.6.1863, gikk for den pene sum av kr. 1250,-. Her var utropet kr. 250,-. NK 5, 8 skilling Oscar I, med luksus nr. stempel 329 (Vadsø) oppnådde kr. 725,- (utrop kr. 250,-). 10 øre posthorn ubrukt av NK 36 II hadde utrop på kr. 3500,- og ble solgt for utropspris. Av 21 mm posthorn 1883/85 oppnådde et tresers merke, luksusstemplet Tjøme 5.7.1886, kr. 880,- (utrop kr. 600,-). 24 skilling. Våpen, uvanlig stemplet Nordland 4.7.1865, gikk for kr. 2150,- (utrop kr. 700,-).

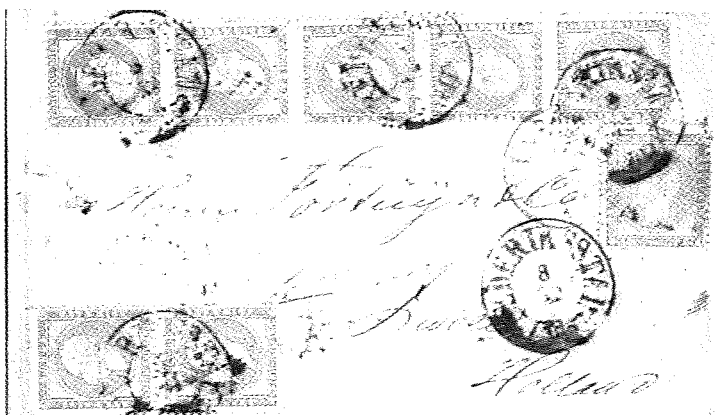
Helbrev til Zwolle med loddrett fem-stripe, par og enkeltmerke av 4 skilling Oscar I, til sammen 32 skilling,

Trondhjem Bypost, brevkort nr. 1 brukt. Ovalt svakt stempel i blått. Et sjeldent objekt som oppnådde kr. 2100,- (utrop kr. 1800,-) på DANOs 31. auksjon.

Brev til Sverige med 4-blokk av NK 52 III er en sjeldenhet som oppnådde kr. 4000,- (utrop kr. 4000,-) på DANOs 31. auksjon.

Denne frankeringen til Holland er ikke registrert i Norgeskatalogen. Brevet ble kjøpt for kr. 17 600,- (utrop kr. 8 500,-) på DANOs 31. auksjon.

er en stor sjeldenhet og utstillingsobjekt. Brevet ble solgt for kr. 17 600,- mot utrop på kr. 8 500,-. Et brevklipp med feiltagget loddrett par av NK 349, Wings for Norway, oppnådde et tilslag på kr. 4100,- (utrop kr. 1500,-). Av samlingene ble en spialsamling med 20 mm posthorn, NK 49/55, som inneholdt samtlige verdier, plater og nyanser i variert antall, oppsatt etter typer, vannmerkestillinger, nyanser og varianter, auksjonert bort for kr. 15 500,- (utrop kr. 8 000,-).

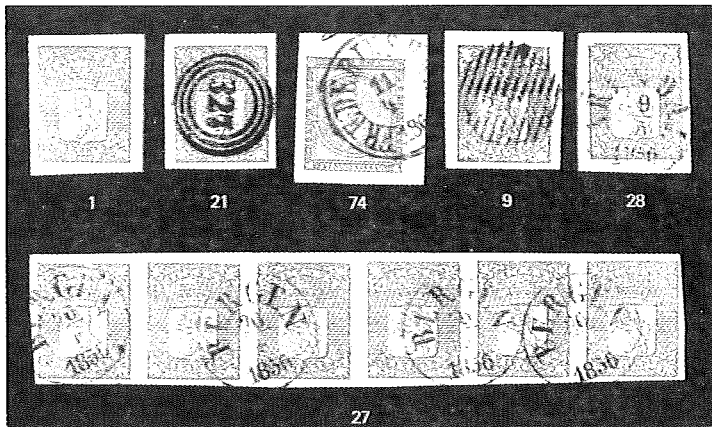
Auksjonens siste objekt var en eske over 700 brev fra hele verden, gammelt og nytt. Denne lotten gikk for kr. 1050,- (utrop kr. 700,-).

F. C. MOLDENHAUER A.S. avviklet i samarbeid med **FRIMERKEHUSET A-S** og Hans Rode A/S sin 26. auksjon den 9. februar. Det ble satt ny prisrekord for nordiske frimerker, idet et helark med norske treskilingsmerker fra 1863, NK 7, ble solgt for 607 500,- inkl. prov.

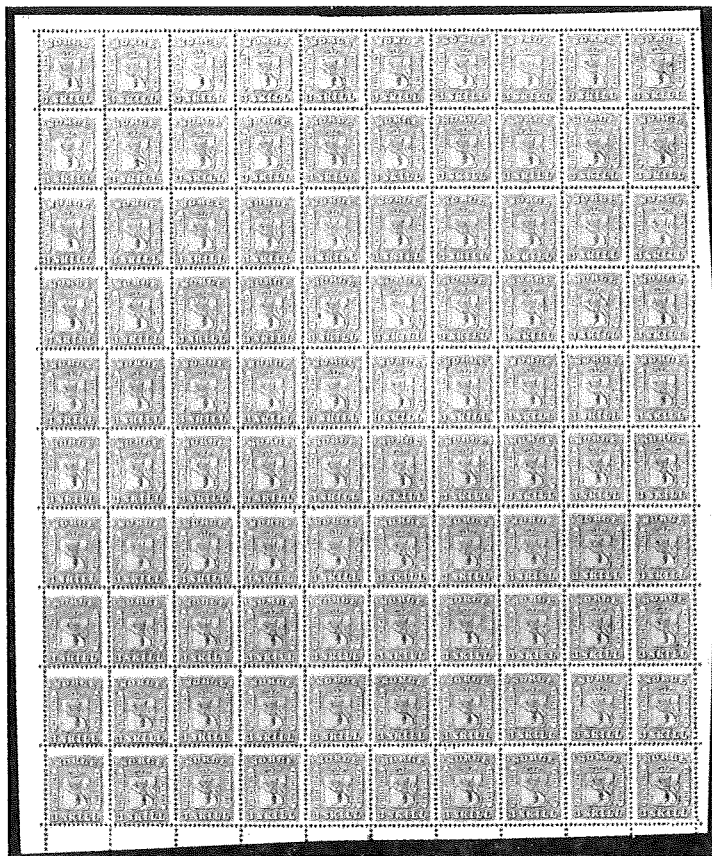
På auksjonen ble det generelt oppnådd uventet høye priser på norske frimerker. Prisoppgangen forklares blant annet ut fra en økt interesse for norske frimerker som en del av kulturarven. Frimerker har også mer betydning som investering nå, mener mange, men da betyr god kvalitet mye.

Ca. 200 personer var møtt frem til auksjonen, som omsatte frimerker for nesten tre millioner kroner på fire timer. Det er muligens norsk rekord etter at momsen forsvant. Noen få utlendinger viste stor interesse for norske frimerker, men ca. 75% av objektene forble på norske hender.

Det ble oppnådd svært

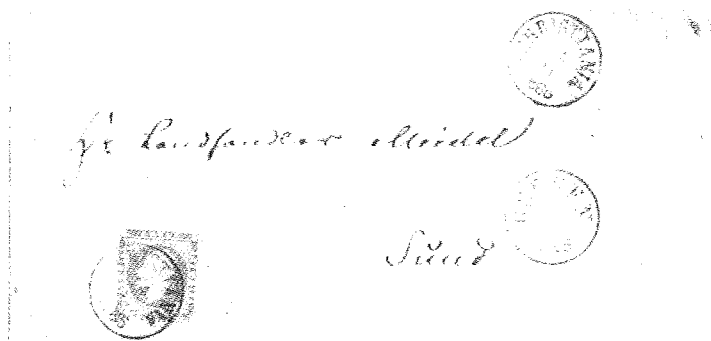
Disse seks objektene hadde en samlet utropspris på kr. 148 000,- og ble omsatt for tilsammen kr. 208 000,- på Moldenhauers 26. auksjon. Seks-stripen gikk for kr. 65 000,-.

Dette unike helarket av NK 7 var meget fargefriskt og er et av norsk filatelis største klenodier. Minsteprisen var kr. 500 000,- og arket ble solgt for kr. 540 000,- + prov. på Moldenhauers 26. auksjon.

gode priser for NK I, 4 skilling Våpen. Et meget vakert eksemplar med rett-

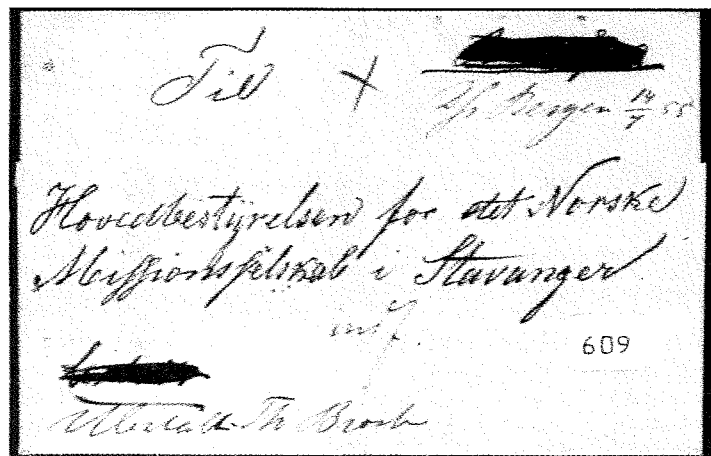
vendt fullstempel av det uhyre sjeldne Locco-Sigillistemplet ga kr. 45 000, mot

Trykksakkonvolutt fra Christiania 24.11.1865 med transittstempel Bergen 29.11.1865 til Sund. Brevet er frankert med 3 skilling Oscar I og hadde en utropspris på kr. 13 000,-, men for dette objektet måtte kjøper betale kr. 44 000,- på Moldenhauers 26. auksjon.

Brev til Spania med 78 skilling porto, 2 skilling + 4 skilling + 9x8 skilling Oscar I. Dette er det ene av 2 kjente brev til Spania. Utropsprisen var kr. 20 000,- på VEST-auksjonen den 2. mars.

Lite heilbrev fra 1855. Blekkpåskrift «Dp Bergen 14.7.55.» og «Ubetalt Th. Broch». Iflg. Tore Gjelsvik er kun en påskrift kjent fra før (1863). For dette objektet var utropsprisen kr. 7 000,- på VEST-auksjonen.

utrop på kr. 30 000. 3 skilling Oscar I alene på trykksakkonvolutt, med et velsentrert merke i særdeles god farge, er det sjeldneste skillingsmerket alene på brev, og prisen ble også kr. 44 000,- mot utrop kr. 13 000,-. Et utagget 4 skilling Oscar I på brevklipp stemplet Frederikshald 11.4.1867 ble klubbet for kr. 45 000,- (utrop kr. 35 000,-). Luksuspar av NK 6, hvor hvert merke var rettvent fullstempelt Røraas 6.5.1867, oppnådde kr. 7 000,- (utrop kr. 2 800,-). NK 35, 5 øre skravert, i 4-blokk med blekkkryssannulering og med meget god farge, ble solgt for kr. 36 000,- (utrop kr. 25 000,-). NK 1/853 komplett samling inkludert tjeneste/porto/retur, med mange usedvanlig vakre merker spesielt av de dyrere, fikk tilslag på kr. 27 000,- mot utrop kr. 18 000,- kr.

VEST-auksjon i Stavanger hadde sin auksjon nr. 10 den 2. mars. 885 norske objekter og 125 objekter fra utlandet var med. Resultater fra auksjonen vites ikke i skrivende stund.

4 skilling Våpen 1855 fra den berømte Grand-Prix-samlingen til «Per Fossum» hadde utrop på Dkr. 3 000,- og gikk for Dkr. 4 400,- på KEPHILIAS frimerkeauksjon i høst.

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 8)

Av Harry Snarvold

Oppgraving og trykning

Ifølge Chr. Johnsen's kontrakt med Departementet av den 14.-15. des. 1880, §8, skulle de 40 millioner 10-øres frimerker trykkes i årene 1881-1884, med en fjerdepart hvert år og leveres i hvert av disse år innen utgangen av september måned. Således skulle det år 1881 leveres ti millioner 10-øres merker.

Trykningen startet den 3.8. og ble avsluttet den 1.9. samme år. Som nevnt tidligere fikk Chr. Johnsen utlevert originalstempelet fra Departementet uten at dette var blitt oppusset. Stempelet var sterkt nedslitt og sjatteringen i posthornet var i stor utstrekning utvisket og lite fremtredende.

Chr. Johnsen's første trykning, 10-øres merker med skravert posthorn, ble også lite vellykket og trykningen snart stoppet. Antallet merker fra denne siste skraverte plate er anslagsvis en million, dvs. 10% av det totale opplag for dette år. Deretter ble de enkelte klisjéer oppgravert i posthornet, med det resultat at merkene nå fikk et klarere utseende.

Oppgravingen har hovedsakelig foregått direkte på klisjéene i platen, med unntak for reserveklisjéene, da man bare en sjelden gang kan registrere eksemplarer med uregelmessig plassering. Dette fremgår av at merker som er samlet i serie gjennom to eller tre stadier har ensartet sentrering, konforme rammer osv.

Oppgraveringsarbeidet har tilsynelatende ikke foregått planmessig, men i tilfeldige etapper, hvilket får tilskrive uerfarenhet og primitive arbeidsforhold. Man kan imidlertid utskille to hovedtrinn som delvis griper inn i hverandre når det gjelder oppgravingen i posthornet. Dette dokumenteres bl.a. av at sammenhengende enheter kan vise to forskjellige stadier av oppgraving samtidig, og som gjør at et overblikk av hva som har skjedd blir svært komplisert. Første stadiet av oppgravingen (I) ble foretatt ved første stans i trykningen, og vises med linjene 1-1, 2-2 og 4-4 i fig. 21. Den tynne, buede linje mellom sjallstykket og hornets bøyle er således ikke berørt ved første oppgraving, og kan påvises mer eller mindre synlig under den neste trykningsperiode.

Under trykningens gang forsvinner imidlertid denne linje helt, og man kan derfor utskille to forskjellige «sekundære stadier» i merkenes utseende. Gravøren har også i første stadium på enkelte klisjéer retusjert selve sjallstykket i sin underkant, med én sterk og et par svakere linjer. Disse retusjer er registrert på 22 klisjéer hvorav ti på innsatte reserveklisjéer.

Linjen mellom sjallstykket og bøylen, 3-3, ble ellers i hovedsak formål for den neste oppgraving. (II).

I tillegg til graveringen av

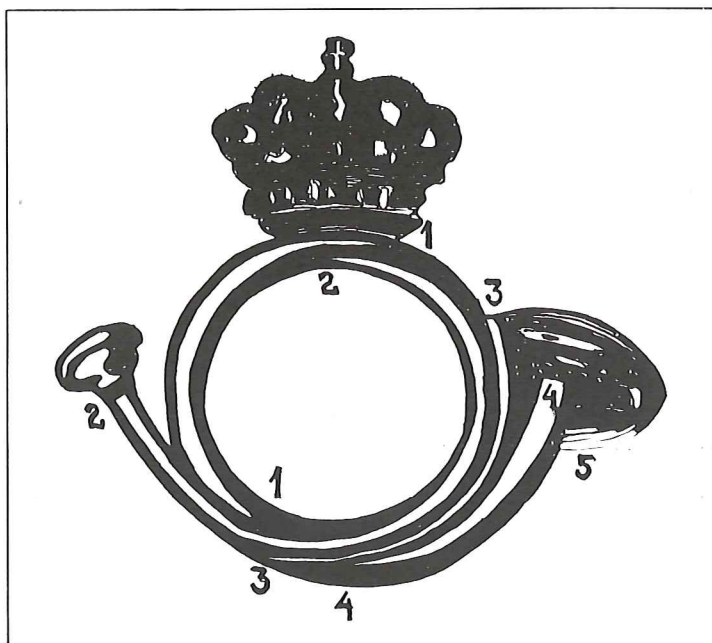

FIG. 21

Oppgraving av posthornet.

Alle klisjéene er fra oppgr.stadium II (NK 37II). Se spesielt oppgravingen under kronen.

FIG. 22

de små verditall, er oppgravingen av posthornet iøynefallende og kanskje unik. Gravøren har her med sin stikke på hver enkelt klisjé rensset opp posthornet med linjer som varierer både i lengde og tykkelse, avhengig av håndens mer eller mindre harde trykk. Fig. 22.

Dermed oppsto også her en hel del individuelle variasjoner som kan være verdt et studium for seg. Visse klisjéer har dermed fått et eget preg, hvilket er til stor hjelp ved bestemmelse av graveringstyper. På et tidlig stadium sto det klart at den eneste mulighet for å oppnå en oversikt av utviklingen i platesettet ville være en typesamling omfattende *alle stadier*, uten hensyn til det enorme frimerkemateriale som dette ville kreve.

Etter en lang rekke år av filatelistiske studier har det lyktes å registrere 251 forskjellige graveringstyper i

s.k. typekombinasjoner, der den enkelte type (klisjé) kan følges fra skravert tilstand og gjennom de forskjellige uskraverte stadier.

Dermed oppstod syv mulige kombinasjoner som er benevnt A-G og som viser klisjéenes utvikling i de enkelte graveringsstrinn.

Typesamlingen som inneholder ca. 600 forskjellige objekter, viser etter jamførelser med nye utlånte typesamlinger at ytterligere komplette- ringer er vanskelige å finne. Den bør derfor betraktes som representativ for en endelig vurdering.

Typesamlingen med sine typekombinasjoner omsatt i tall vises i en tabelloversikt i fig. 23.

Dobbeltplaten med skravert posthorn har rimeligvis bestått av 200 forskjellige ty-

TYPE-KOMBINASJONER A-G									
	PLATE SKRAVERT/OPPGRAVERT					RESERVER OPPGRAVERT			
	A	B	C	D	SUM	E	F	G	SUM
SKRAVERT POSTHORN	■	■	■	■	186	—	—	—	
1. OPPGR. STADIUM	—	□	□	—		□	□	—	185
2. OPPGR. STADIUM	—	—	□	□		—	□	□	192
ANTALL	25	16	119	26	186	18	32	15	
JUSTERING		+5	+9			-5	-9		14
TOTAL	25	21	128	26	200	13	23	15	51

FIG. 23

UTVIKLING I PLATEOPPSETTENE. (Se foreg. tabell)

GRUPPER		A	B	C	D	SUM	E	F	G	SUM
NK36	1. PLATEOPPSETT	25	21	128	26	200	—	—	—	
	2. PLATEOPPSETT	—	21	128	26	200	13	12	—	25
NK37	3. PLATEOPPSETT	—	—	128	26	200	13	21	12	46
	4. PLATEOPPSETT	—	—	125	24	200	13	23	15	51

FIG. 24

per. Par av skravert og uskravert posthorn er ikke registrert, og man kan således se bort fra at f.eks. oppgraverte reserveklisjéer skulle ha blitt innsatt i denne platen.

De 200 skraverte typer har ikke vært mulig å dokumentere fullt ut, det endelige antall har stagnert ved 186. Matematisk kan man her lett beregne muligheten for funn av de manglende typer, merkenes sjeldenhetsgrad ikke å forglemme.

De manglende 14 typer med skravert posthorn kan imidlertid betraktes som foreliggende og adderes til gruppene E og F, som er den mest sannsynlige plassering og der den innbyrdes fordelingen bare påvirker marginalt. Dermed får det samme antall samme «status» som gruppene B og C, og adderes til disse.

Typetabellen gir som ventet en del meget interessante opplysninger. Disse kan videreutvikles og leder frem til et samlet overblikk av utviklingen i platesettene. Se fig. 24.

For det første viser gruppe A at 25 klisjéer med skravert posthorn er blitt utskiftet allerede ved første stans i trykningen. Disse merker viser ikke skader i frimerkebildet som skulle motivere en utskiftning. Man har altså samtidig med oppgraveringen av klisjéene i platen satt inn tidligere oppgraverte reserver utenfor platen. Disse har etter alt å dømme vært oppgravert bare til stadium I, for senere delvis å bli oppgravert igjen til stadium II i platen (se E og F').

Gruppe B viser at ytterligere 21 klisjéer ble utskiftet ved neste stans i trykningen, oppgraveringsstrinn II, mot reserver av begge stadier. Dermed var totalt 46 klisjéer i

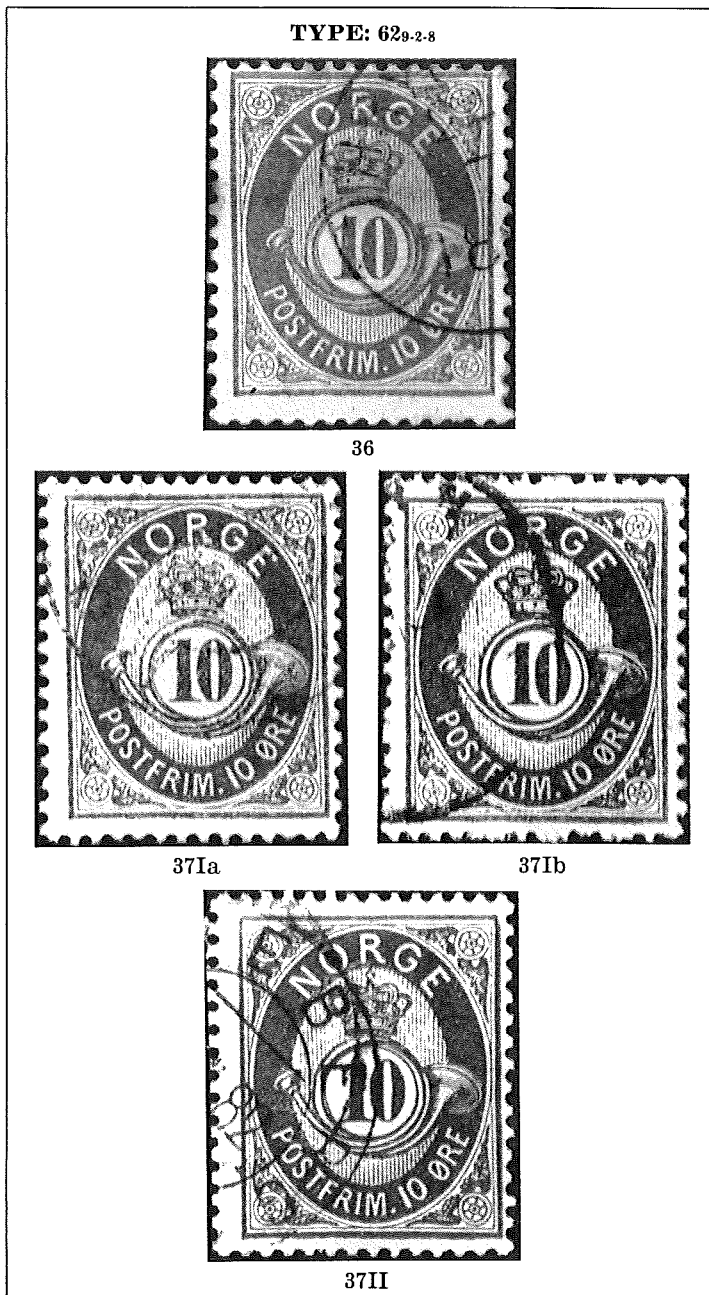

FIG. 25 viser posthornet i de forskjellige faser fra 36-37II.

platen erstattet med nye reserver. Gruppe C viser at antallet klisjéer i platen som «overlever» alle stadier i trykningene, er 128. En typesamling i alle stadier leder således ikke til 200 hele serier som man uten nærmere kjennskap til utgaven kanskje kunne tro. Gruppe D,

som er den siste med skraverte typer, viser at 26 klisjéer ble oppgravert i et trinn til stadium II.

Gruppene E, F og G er reserveklisjéer fra begge stadier, der gruppe E viser at 13 klisjéer i stadium I ble satt inn i platen uten å bli oppgravert videre til stadium II.

TUR-ORDEN FOR STADIUM I og II.

Type: 738-3-6

NK 36

NK 37

Ia

Ib

II

FIG. 26: Utvikling av platefeil: Skade i venstre ramme mot øvre hjørnet.

Par med oppgr. stadium I og II kan således forekomme i flere av gruppene. Se tabellen i fig. 23.

Ved tredje stans i trykningen har ytterligere fem reserver blitt innsatt i platen, sann-

synligvis ved utskiftning av skadede klisjéer. Disse er i tabellen valgt utskiftet i gruppene C og D (3+2), men kan også ha skjedd på tidligere innsatte reserveklisjéer.

Utskiftning av skadede klisjéer kan dokumenteres, se senere illustrasjon.

Tross den gradvise utskiftning av klisjéer under oppgraveringsfasen i platen, er det mulig i tabellen å *addere det totale antallet klisjéer i hvert stadium som er blitt brukt.*

Således viser stadium I (NK 37I) en forekomst av totalt 185 klisjéer og stadium II (NK 37II) totalt 192 klisjéer. Da trykningstiden for det andre platesettet har vært relativt kort, kanskje kortere enn for den skraverte platen, innebærer dette at *merkene fra oppgraverings-stadium I er minst like sjeldne, eller til og med sjeldnere, et forhold som man tidligere ikke har vært oppmerksom på.*

Dertil kommer at man kan utskille to markante *sekundære stadier* på disse merker, med og uten hvit linje ved sjallstykket.

Merker med den tynne svake linje (Ia) er derfor etter forfatterens mening de sjeldneste i hele utgaven. Dette forhold stemmer også med den erfaring man får ved innsamling av det nødvendige studiemateriale.

Avslutningsvis kan man konstatere at den siste plate med skravert posthorn (NK 36) ikke er blitt stanset for rehabilitering på noen synlig måte. Den følgende platen (NK 37) har derimot blitt stanset flere ganger med utskiftninger og oppgraveringer av klisjéer i en omfattende og unik grad. Disse bør derfor betraktes hver for seg som selvstendige plater med egen status og katalogisering. Det er også psykologisk motivert å avgrense den skraverte periode fra den uskraverte ved differensiert katalogisering, ikke minst med tanke på den filatelistiske forståelse. Forfatteren

har fremført disse synspunkter i foredrag og til Komiteen for Norgeskatalogen, som, når dette skrives, har bestemt seg for igjen å innføre NK 37 i katalogen.

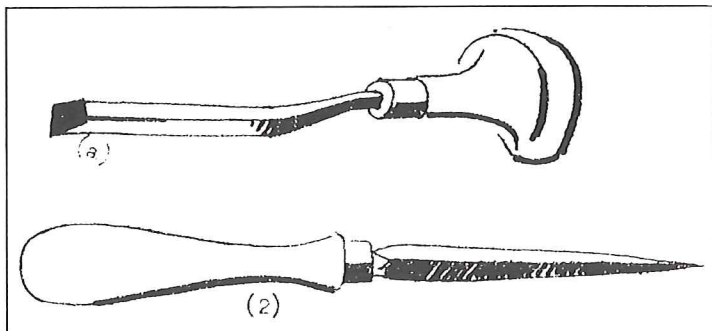
Tur-orden for stadium I og II.

Rekkefølgen for merkenes oppgraverings-stadier I og II kan idag betraktes som ubetinget klarlagt.

Tidligere var dette spørsmål imidlertid omstridt, og i Norgeskatalogens utgave for 1953 ble denne omkastet, for igjen å bli rettet tilbake i følgende utgave.

En del filatelister var den gang av den oppfatningen at stadium II (NK 37II) med den brede linjen ved sjallstykket (3-3), tilhørte en tidlig oppgraving i posthornet, og at denne suksessivt under trykningens gang skulle ha blitt utfylt med farge. En tilsynelatende ikke helt usannsynlig hypotese, men mange realiteter peker imidlertid mot denne.

Om hypotesen skulle være riktig burde f.eks. merker av

Graveringsstikker fantes i flere forskjellige typer til ulike formål, som firkantstikke (a), ballstikke, spiss-stikke, fasettstikke osv. For å rense bort grader på klisjeen ble det brukt et s.k. skrapstål, som var en tre-egget kniv (2).

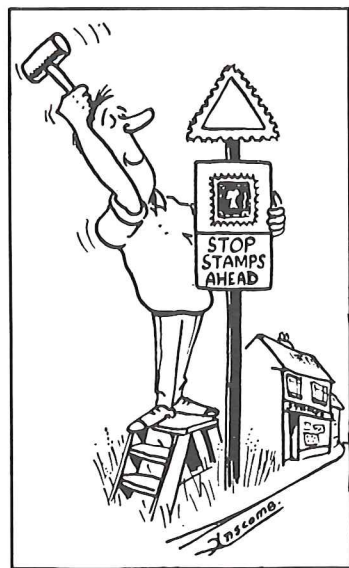
dette stadium være sjeldnere enn de to utviklingsstadier Ia og Ib, hvilket i stor grad er det stikk motsatt.

I en typesamling kan typiske platefeil i noen tilfeller følges gjennom alle stadier. Disse viser med utgangspunkt i klisjeen med skravert posthorn en klar utvikling gjennom stadium I mot et endelig maksimum i stadium II.

Et relevant eksempel er matrisefeil 3, med svak ramme

mot øvre venstre hjørne, og som på enkelte klisjeer har utviklet seg til en tydelig platefeil. Utviklingen av denne gjennom de forskjellige stadier vises med fire fotografier i fig. 26.

Et bra jamførende eksempel er videre utgaven NK38 der den oppgraverte linjen ved sjallstykket (3-3) uten større forandring «overlever» hele opplaget på ca. 10 millioner merker uten å bli utfylt av farge.

Vår-Messe i Oslo i dagene 20–21/4

Frimerke- og myntmessen «Vår-Messen Oslo 85» går av stabelen lørdag 20. og søndag 21. april i Folkets Hus i Oslo sentrum. Det er FsH-Produkt som står som arrangør. Postverkene fra Danmark, Grønland, Færøyene og Island har tilsagt sitt nærvær med salgsstands, foruten at

også Gibraltar og Irland vil være representert. Det vil videre bli med ca. 30 frimerke- og mynthandlere fra Norge og Danmark. Dessuten skal det bli diverse informasjonsstands fra klubber og foreninger. Norsk Maksikort-Forening vil ha auksjon 21. april.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***SELGES:**

MAXIKORT, meget pene, alle med særstpl.: Vossebanen 100 år, Bergensb. 75 år, Hurtigruta 90 år, Fiskermessen i B. 1984, Holberg 300 år, div. bruksm. Chr. Radich, div. frim., Ski-VM Oslo, div. Postv. utstill.kort (ialt ca. 30 forskj.) + noen utenlandske. Illustr. pris. fra bos 1972, 5011 NORDNES.

GAMLE POSTKORT, norske/utenl./brukte/ubrukke m. ell. u. frim. fra før 1945 kjøpes ell. byttes mot norske FDCs 1928 til idag, div. stmpl. felt/sens./polar/reisende/sted. ATMerker & Maxikort. BYTTE-KONTAKT med andre «Kortfilister» ønskes. N. Eileng, Strandgt. 197, 5000 BERGEN.

FDC for 1960. HK 13 ÷ 40%. Skriv etter liste. Dag Rauan, Nalum, 3290 STAVERN.

SPELIALTILBUD miniark/blokker etc. Norw. 80 II/III+ Nord.hus/Færøy. + Julemrk. 50 år/55 + Specimen 84. Norm.pris kr. 155,-. Vår pris kun kr. 100,- + porto kr. 5,-. FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, Oslo 1. Tlf. 42 58 23. Postg. 2362655.

GRØNLAND 50 forskj. stpl. storformat dkr. 75,-, eller 25 pene bruksbrev dkr. 75,-. Portofr. v/forutbet. pgk 6553370. K. Jespersen, Fredriksdal Alle 34D, DK-7800 SKIVE.

NORWEX 55 særtrykket «4 skill. 1855» m/minneblokk. Kr. 125,-. Samme uten nummer. MEGET SJELDEN — kun få ex. Kr. 150,- til postg. 2362655. Fsh, Boks 92, Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

GRATIS prislister, spes.tilbud, auksjonslister uten prov., oppgi int.omr. Svarporto (1. gang) takk! Kjøp—Salg—Bytte. ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.

SJELDNE SÆRSTEMPER 1963—1970. Kun få ex. av hver. Skriv etter liste eller besøk: FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, Oslo 1. Tlf. 42 58 23.

INTERNATIONAL DIRECTORY of Stamp Issuing Authorities, world's leading Philatelic Publications and Dealers, all listed (English). Nkr. 25,- Postpaid. FORUM, Box 1, IS-350 Grundarfjordur, ISLAND.

STEMPELMERKER PÅ «HELBREV». Noe for stempelmerke-samleren: Gjeldsbrevveksler fra 1933 påsatt stpl.merker — sjeldent! Kr. 10,-/stk. eller 10 stk./kr. 75,-. FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, Oslo 1, tlf. 42 58 23.

SISTE SJANSE! Usolgte objekter fra vår auksjon 4. mars selges nå til utrop + omkostninger. Meget lave utropspriser. Skriv idag etter gratis auksjonskatalog og liste over usolgte objekter. FLAUM FRIMERKE-AUKSJONER, Boks 53, 3030 Konnerud. Tlf. (03) 88 45 77.

SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS. Fra Danmark, DVI, England, Engelske kolonier, Frankrig, Grønland, Norge, Island, Sverige, Gl. Tyskland, Vesttyskland, Berlin. B.F. Qvist ApS, Dyrehavevej 33, DK-2930 KLAMPENBORG.

UTVALG Danmark, Færøyene, Grønland, Norge, Sverige, Europa vest og øst, oversjø, motiv. Portofr. For flere fordeler: ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.

SKRIV ETTER «NYE» FSH! Nå med nye spalter, ny layout, og ny redaktør. Les om: Sett og hørt — personalia — De gule sider — Nytt fra Norden og Verden rundt — Meget rimelige tilbud på småannonser. Årsabo. kr. 50,-/løssalg/prøvenr. kr. 15,-. Fsh, Boks 92 Kaldb. 0902 Oslo 9. Postg.: 2337327.

SELGER ÅRGANGER NFT 1971/84 og Nordisk fil.tidsskr. 1975/82 så å si komplett. Rimelig. A. G. Bratt, Boks 220, 7001 TRONDHEIM.

TILBUD NORGE. Lykkebr. fra 1964 på brev pent stpl. kr. 96,- pr. stk. Nordkapp III NK311-13** kr. 19,- pr. serie. Pål Lundstad, Boks 841, 3001 DRAMMEN.

SKRIV ETTER gratis bestil.liste Island o/** m/60-70% rab. på AFA. Stort lager i god kval. Svein Helge Hofslundengen, 5880 KAUPANGER.

NORGE OG ØVRIGE NORDEN samt FRANKRIKE. 1849—1940. Tilbudsliste sendes på forespørsel. Høy kval. D. Paulsen, 13 Impasse Bel Horizon, F-30100 ALES, Frankrike.

UDVALG SKAND. m.v. AFA ÷ 60-70% rabat i nok. Opgiv områder. Koch, V. Ringg. 178, DK-8000 ÅRHUS C.

POSTKLIPP SVERIGE. Nyast möjliga, mycket högvalörer, 100 g Nkr. 50,-. Sändes portofritt. Svenskt postgiro 13 76 23-5. Thore Jönsson, Box 95, S-260 70 LJUNGBYHED.

ADRESSEKARTOTEK m/ca. 500 adr. til skandinaviske samlere. Ferdig oppsatt kun nkr. 49,90 portofr. Frimærker & Filateli, Boks 20, 1622 ENGALSVIK.

UTVALGSHEFTER Island, Sverige m.fl. utsendes utan köptvång. Stor prisliste på KILOVAROR sändes gratis. Thore Jönsson, Box 95, S-26070 LJUNGBY-HED, Sverige.

SALG/BYTTIELISTE over frankerte norske kort og brev sendes mot frankert svarkonvolutt m/kr. 3,50. Magnar Vehusheia, 4740 TVEIT.

BESØK FSH-KJELLER'N i Ullevålsvn. 15, Oslo 1. Mange fordelaktige tilbud på frimærker og rekvisita etc. Innlevering av auksjonsobjekter/visning. Tlf. 42 58 23.

DANMARK / GRØNLAND** Alle merker under AFA kr. 100,- 30%. Over AFA kr. 100,- 35%. Hengslede merker 30%. Færøyene 1—14 kr. 100,-, øvrige 35%. Send mankolist. Alle priser i danske kr. Stefan Johansen, Jølbyvej 46, DK-2610 RØDOVRE.

ATM - BYENS BESTE UTVALG? Kom innom oss og se — ATM fra nordiske land og Vest-Europa. Stp., xx, FDC. FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, Oslo 1. Tlf. 42 58 23.

IRELAND'S Green Book of Philately — free. 1 kilo Mission, mainly G.B., Irish, 70 KR post paid. Price & Co., Box 3, Blackrock, Dublin, Irland.

«**FRIMERKER som HOBBY**» nå også med skriftlige auksjoner! Kjøp «FSH» og vær med på auksjoner — «fra samler til samler». Priser fra noen tiere og oppover til noen hundre. Prøvenr. kr. 15, i frim. FSH, Boks 92, Kaldbakken, 0902 Oslo 9.

ISLAND, GRØNLAND, FÆRØYENE. Skriv etter gratis prisliste. Skandinaviske pakker til billige priser. The Stamp Center, P.O.Box 78, IS-121 REYKJAVIK.

SEND 50 NKR. mot 100 forskj. Islands-frimærker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.

MOTIVFARGEKATALOG på engelsk, inneholder kun postfriskt materiale, for Nkr. 14,- i frimærker. Oppgi Deres samleområde og skriv til: SCHAETZLE AG., Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.

SVERIGE stpl.** samt hefter selges med 30—50% rabatt på Facit, samt portofritt. Be om min fylldige samlerprisliste, som sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82 100 BOLLNÄS, Sverige.

DANMARK, FÆRØ., GRØNLAND, DVI, ISLAND. Gratis prisliste sendes. Frimærkehuset, L.B. Peder- sen, Nr. Allé 96, DK-8000 ÅRHUS C.

UTVALG sendes på forespørsel. Rimelige priser. Godt utvalg Norge, Skandinavia, Europa, hele verden. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.

USA-FILATELI. Godt utvalg i brukt USA, nyhets- abonnement, utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.

FN**, også Wien og Geneve. Nyhetsabo. og eldre etter mankolist. Beste kvalitet og rimelige priser. Tom Kallevig, Munthesgt. 27, 0260 OSLO 2.

GRATIS SALGSKATALOG tilsendes ved henvendelse til CN Frimærker, Boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

nft UTVALG ØNSKES:

TØNSBERG FK ønsker utvalg Norge, Norden. Ellers allsidige fil. interesser. Vanlige betingelser. Bytteleder Rolf Marstrander, c/o DNC, 3101 TØNSBERG.

AALESUND FK ønsker utvalg Norge, Europa, Brit.kol. og Irland. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

SØR-VARANGER FK ønsker utvalg fra Norden. 10% prov. Bytteleder Frank Davidsen, Sundelinvn. 22, 9910 BJØRNEVATN.

STJØRDAL FK ønsker utvalg Norden, V.-Tyskland, England, Irland, eldre Ungarn, USA, Canada og CEPT. 10% klubbprov. Bytteleder Johan E. Øyang, Sig. Jarlsvei 13, 7500 STJØRDAL.

BERGEN FK ønsker utvalg fra Norge, Norden samt fugle- og fiskemotiv. Stempler og brev har også stor interesse. 10% prov. Bytteleder Olav Håkonsen, Postboks 1591 SANDVIKEN-BERGEN.

VÅGÅ FK ønsker utvalg Norden, Brasil, Ungarn, Polar, drakter og sopp. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Jan Mortensen, Boks 104, 2680 VÅGÅMO.

SANDNES FK ønsker utvalg Norge, Skandinavia og V.-Tyskland. Postfrisk, stpl., tema, motiv og brev. 10% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Charles Alfsnes, 4332 FIGGJO.

LILLEHAMMER FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5% provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpst. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

ØRSTA FK ynsker bedre utval frå Noreg og Norden. Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10%

klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Byteleiar: Lars Kvalheim, 6160 HOVDEBYGDA.

HALDEN FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

BEDRE utvalgshafter ønsker til sirkulasjon i Moss Filatelistklubb. For tiden livlig aktivitet. 10% klubbprovisjon. Returporto belastes selger. Bytteleder S. Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1500 MOSS.

nft ØNSKES:

STEMPLER SØKES: Motiv speideren. Gir BRD, Berlin, DDR. R. Klose, Birkenlohrstr. 22, D-6050 OFFENBACH.

JAMAICAMERKER m/nr. - el. datostpl. før 1900 kjøpes, også helsaker. Einar Østvold, Rødbergvn. 2B, 0591 OSLO 5.

HJELP. Til min samling trenger jeg Drammens Expresbureau 10 øre rød. Merket ble utgitt i 1890-årene. Meget god pris betales. Jean-Pierre Mangin, 8 rue Grimonbois, F-55000 BAR LE DUC, Frankrike.

SEND 200 ulike norske merker (5 stk. av 1984—85 = 5 ulike) som jeg bytter mot 200 ul. Sverige eller Danmark. Kjell-Åke Holmqvist, PLV 110C, S-25231 HELSINGBORG.

KJØPER KONTANT materiale poststpl. Kr.Sund N: Enkeltmrk., multipler, brevstk., brev, FDC. Send fortegn. m/prisønske (gjærne fotokopi av dyrere obj.) Kan også event. bytte mot bedre Brit. kol. stpl. Gunnar Sund, c/o Mobil Oil Indonesia Inc., Post Bag 400, Jakarta, Pusat, Indonesia.

STEMPLER på NK nr. 217-222 og NK nr. 362 og 367 ø. kj. Likeledes brev m/ovennevnte merker kjøpes. Edv. B. Hegbom, 5701 VOSS.

Introduksjonstilbud på maksikort

Vær med fra første året «FSH» startet med å lage maksikort — 1981!

Vi har nå et kjøpetilbud på våre maksikort for de som ønsker å starte opp og være med fra det første året. 70 ULIKE MK INNSATT I MK-ALBUM FOR KUN KR. 600,-! (+ porto kr. 25,-)

Normalpris for kortene + albumet er ca. kr. 850,-. Bestill før den 15. april og få med Nordens Hus-bloken/Færøene på kjøpet!

FsH-PRODUKT, Boks 92 Kaldbakken, 0902 Oslo 9. Postgiro: 2 36 26 55.

Eller kom innom FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, Oslo 9 — og spar porto!

NORSKE MINNEARK, samt norske FDC før 1960 kjøbes eller byttes. CN Frimærker, boks 248, DK-4000 ROSKILDE.

nft BYTTE M.M.:

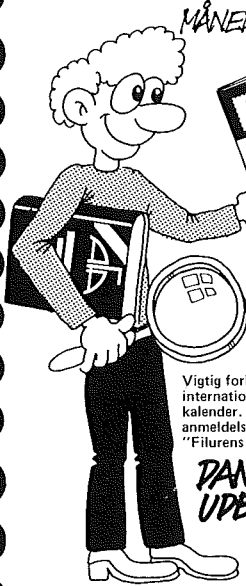
NORDEN SØKES. Gir BRD, Berlin, DDR, PNG, Austr. Send mankoliste. Basis Michel. R. Klose, Birkenlohrstr. 22, D-6050 OFFENBACH.

SØGER postfrisk Norge. Giver Danmark, Grønland, Vest-Europa. K. Koch, V. Ringg. 178, DK-8000 ÅRHUS C.

SPANSK TEMASAMLER ønsker stemplede frimerker og spesialkonvolutter, utland mot tilsvarende spanske. Områder: Jernbane, sjakk, sopp, hunder, sport, blomster, malerier etc. Korr. spansk, fransk (eng.) J. L. Sagastabeitia, Apartado 1031 BILBAO.

Hold dig helt ajour!

-bedre kan det ikke gøres...

MÅNEDSBLADET

Populær FILATELI

Månedssbladet for aktivt interesserede og seriøse frimærkesamlere. Bringer tillæg og prisændringer til AFA-katalogerne.

112,-

Nkr. Årsabonnement 1985

Indeholder bl.a.:

Vigtig forhåndsorientering om nationale og internationale frimærkenheder. Aktivitetskalender. Gode annoncetillæg. Litteraturanmeldelser. "Historien bag frimærkerne". "Filurens gemmeside". Læserbreve o.m.a.

DANMARKS MEST UDBREDTE!

GRATIS

PROVENUMMER

Populær FILATELI

BESTILLINGSKUPON

Sendes til: Populær Filateli.
Bruunsgade 42. 8000 Århus C

Bladene 9-12/84 (Tillæg til AFA-kat. 1985) Nkr. 33,- ☐ Årsabonnement 1985 Nkr. 112,- ☐ Gratis prøvenummer ønskes tilsendt. ☐

Navn: _____

Adresse: _____

Betaling: ☐ vedlagt check/kontant ☐ indbetalt på giro Oslo 1 99 69 82

nft FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN

FILATELISTKLUBB,

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,

c/o R. Simonsen, Møllebakken 2,
9510 Elvebakken

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM

FRIMERKEKLUBB,

Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUBB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

3000 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG

FRIMERKEKLUBB

Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulsbogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Glønde, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN

FRIMERKEKLUBB,

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvervn. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE

FILATELISTFORENING,

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD

FRIMERKEKLUBB,

Postboks 56, 3081 Holmestrand

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20,3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringeby.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUBB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,

2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

ÅLESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttede klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE

MOTIVSAMLERE,

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS

UNGDOM,

Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

nft DIVERSE:

DANMARK-GRØNLAND-FÆRØYENE-ISLAND-

GIBALTAR-IRLAND treffer du på «Vår-Messen-

Oslo 85» i Folkets Hus i Oslo 20.—21. april. Arr.:

FsH-Produkt, Boks 92, Kaldb. 0902 OSLO 9.

FRIMERKEFORMIDLING ved EDB. Norske rundstemplede merker. Oppgi katalognr., pris og antall.

Frimerker og EDB, Bruflata 15, 6600 SUNNDALS-ØRA.

FRIMERKEKUNSTNEREN

Knut Løkke-Sørensen

treffer du på «Vår-Messen-Oslo-85» 20.—21. april.

Arr.: FsH, Boks 92 Kaldb., 0902 OSLO 9.

NORGE gratis prisliste postfriskt, FDC årssett, hefter

fra 50% av HK. Stian Hanssen, Digerudv. 6, 2200

KONGSVINGER.

NORSKE FRIMERKER I KILOPAKNINGER

Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker, Oslo
selger etter anbudsprinsippet brukte, norske frimerker i forseglede kilopakninger. En kilopakning med brukte frimerker inneholder usorterte deler av adressekort og postanvisninger påsatt avstemplede frimerker.

Salget av brukte frimerker i kilopakninger skjer som tidligere uten garanti for kvaliteten av innholdet i pakningene.

Skriftlige anbud, i hele kroner, må være kommet inn til nedenstående adresse **senest den 31. mars 1985**. I anbudet må oppgis antall kilo og anbudsprisen. I tillegg til anbudsprisen kommer porto for forsendelsen av kilopakningene samt merverdiavgift.

Etter anbudsfristens utløp ordnes anbudene i fallende skala etter høyeste anbud, og kilovaren leveres i samme rekkefølge så langt årets produksjon rekker. Varene leveres i september/oktober. Laveste godtatte anbud pr. 31. mars 1984 var norske kr. 200,— pr. kilo, ekskl. porto + mva.

Vennligst skriv navn og adresse med blokkbokstaver slik at leveringen kan skje uten forsinkelser.

POSTFOLKENES SALGSKONTOR FOR BRUKTE FRIMERKER

Postboks 219 — Økern, 0510 OSLO 5

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875, Sentrum,
0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjerbrynnan 2, 4630
Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000
Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn
Hallgren, Ada Arnfinnsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf
Kapelrud, Sjøråknv. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1985 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfø-
rerens.

Annonsepriser for 1985 norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	2000,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1850,00	+mva
1/1 side	kr.	1600,00	+mva
1/2 side	kr.	1000,00	+mva
1/4 side	kr.	600,00	+mva
1/8 side	kr.	400,00	+mva

Advertising rates for 1985 foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985 die Ausländer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM

ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

SOUVENIRKORT

For salg på alle frimerkeutstillinger/-messer i utlandet 1985, hvor Postverket skal delta med salgsstand, er det fremstilt et nytt souvenirkort. Kortet, som har motiv fra Reine i Lofoten, vil på billedsiden være frankert med NK 939-940 (Nordnorske båttyper) og stemplet med utstillingsstempel med vikingskip-motiv. I perioden 25.1. — 19.5. 1985 vil nevnte kort være til salgs på følgende frimerkeutstillinger:

- GOTHEN 85, Göteborg 25. - 27.1. -85
- STAMPEX 85, London 26.2. - 3.3. -85
- HERNEX '85, Herning 28. - 31.3. -85
- NORDIA 1985, Helsingfors 15. - 19.5. 85.

Kortet, som selges til frimerkenes pålydende, kan også bestilles i hel serie fra Postens filatelitjeneste, postgirokonto 4 00 40 08. Pris pr. serie (4 kort): NOK 20,-. Bestillingene vil bli effektivert etter bestillingsfristen 19.5.1985.

Adresseforandringer innmeldes for
direkte til
før

0098094 A002
ERIKSEN JAN HENRIK
BANKVN 1DA
1347 HOSLE

13

ner til vedk. klubb

Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker.

Frimerker – en av våre spesialiteter

Emil Moestue as

GRAFISK INDUSTRI

Postboks 342 Sentrum
Oslo 1